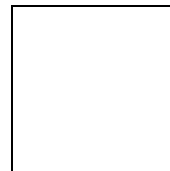

Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft.

H-1066 Budapest
Teréz krt. 62.
Tel: +36 1 3120012
e-mail: vpe@vpe.hu
web: <http://www.vpe.hu>

Módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**A MAGYARORSZÁGI NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VAS-
ÚTI PÁLYA IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL**

**HATÁLYOS:
2008. FEBRUÁR 15. 00.00-2008. DECEMBER 13.
24.00**

Módosítások jegyzéke

[illegible]

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	7
1.1 A MAGYARORSZÁGI VASÚTI RENDSZER SZERVEZETEI:	7
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖZZÉTÉTELÉNEK CÉLJA.....	8
3.5 ALKALMAZANDÓ JOGI IRÁNYELVEK, RENDELETEK, ELŐÍRÁSOK. HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.	
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA.....	10
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege.....	10
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért, információkért.....	11
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	11
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE.....	11
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA	11
1.6.1 Hatály	11
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖZZÉTÉTELE ÉS MÓDOSÍTÁSA	12
1.8 KAPCSOLATTARTÓ SZERVEZETEK ÉS A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK RÉSZÉRE A SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYEK, PÁLYAVASÚTI SZERVEZETEK ELÉRHETŐSÉGE.....	12
1.9 INFRASTRUKTÚRA MENEDZSEREK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS	14
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	15
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	16
2.1 BEVEZETÉS.....	16
2.2 ÁLTALÁNOS HOZZÁFÉRÉSI FELTÉTELEK	16
2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei.....	17
2.2.2 A VPE feladatai, a pályavasúti szervezetek és a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybevevő vállalkozó vasúti társaságok jogai, és kötelezettségei	17
2.2.2.1 A VPE feladatai	17
2.2.2.2 A Pályavasúti szervezetek jogai és kötelezségei.....	19
2.2.2.3 A vállalkozó vasúti társaságok jogai és kötelezségei	20
2.2.3 Működési engedély	21
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély, kiegészítő tanúsítvány.....	22
2.2.5 Biztosítások.....	22
2.3 A MENETVONAL-IGÉNYLÉS FOLYAMATA.....	22
2.4 ÁLTALÁNOS ÜZLETI FELTÉTELEK	22
2.4.1 Keretmegállapodás.....	23
2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés, a Belső Megállapodás és a Szolgáltatási Szerződés megkötése.....	23
2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés	23
2.4.2.2 Belső Megállapodás	25
2.4.2.3 Szolgáltatási Szerződés.....	26
2.5 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK.....	26
2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége	26
2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége.....	27
2.5.3 A használat, a használati jog visszavonása	27
2.5.4 A pályavasúti szervezet által a vállalkozó vasúti társaság részére nyújtott információk.....	27
2.5.5 A vállalkozó vasúti társaság által a pályavasúti szervezet részére nyújtott információk	27
2.6 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT SZÁLLÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	28
2.7 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	28
2.8 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	29
2.9 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	29
3. INFRASTRUKTÚRA	30
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA.....	30
3.2 AZ ORSZÁGOS NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA.....	30
3.2.1 Korlátozások.....	30
3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok	30
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI.....	30
3.3.1 Földrajzi jellemzők	30

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata.....	30
3.3.2 A vasútvasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői	31
3.3.2.1 Rakszelvény	31
3.3.2.2 A vasútvonalak tengelyterhelése, folyóméter terhelése	31
3.3.2.3 Lejtviszonyok	31
3.3.2.4 A vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebesség	31
3.3.2.5 Az engedélyezett vonathossz vasútvonalakra, állomásokra	32
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	32
3.3.2.7 Nyomtáv.	32
3.3.3 Forgalmirányítási, vonatbefolyásoló távközlési és biztosítóberendezési rendszerek kiépítettsége.....	32
3.3.3.1 Forgalmirányítás	32
3.3.3.2 Vonatbefolyásoló rendszerek.....	34
3.3.3.3 Vonal rádió hálózat.....	35
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	35
3.4.1 Speciális infrastruktúra elkülönítése	35
3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt.....	35
3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áru miatt.....	35
3.4.4 Korlátozások alagutak miatt.....	36
3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt.....	36
3.5 A VASÚTI INFRASTRUKTÚRA LÉTESÍTMÉNYEK RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA.....	36
3.6 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK.....	36
3.6.1 Személy és tehervonati állomási létesítmények.....	36
3.6.2. Áttengelyezés (tengelyátszerelés).....	36
3.6.3 Intermodális áruforgalmi terminálok, és szolgáltatásai	36
3.6.3.1 A kombinált fuvarozás lehetőségei és feltételei.....	36
3.6.3.2 Intermodális áruforgalmi terminálok	37
3.6.4 Rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés.....	37
3.6.5 Üzemanyag vételezési helyek.....	37
3.6.6 Vasúti jármű mérlegek helye, használatának szabályozása.....	37
3.6.7 Vontató- és vontatott jármű javítóbázisok, azok szolgáltatásai	37
3.7 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI ÉS FELÚJÍTÁSI MUNKÁK.....	37
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS.....	38
4.1 A KAPACITÁS ELOSZTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	38
4.2 A MENETVONAL IGÉNYLÉS ÉS KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA.....	39
4.3 A MENETVONAL IGÉNYLÉS ÉS A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATÁNAK HATÁRIDŐI	40
4.3.1 Az éves menetrendhez kapcsolódó menetvonal igénylési és kiutalási határidők	40
4.3.2 Az éves menetrendi időszakon belüli igények kezelése	40
4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésnek határidői és eljárása.....	41
4.3.4 A Záhony Körzet szolgáltatási kapacitás elosztása	42
4.3.5 Záhony Körzetben a szolgáltatás-igénylés határidői.....	42
4.3.6 A határon átmenő vonatok menetvonal igénylése.....	43
4.4 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS A KAPACITÁS ELOSZTÁS FOLYAMATÁBAN	44
4.4.1. Összehangolási eljárás.....	44
4.4.2. Vitás esetek rendezése.....	45
4.4.3 Túlterhelt infrastruktúra, prioritási szabályok	45
4.4.3.1 Túlterhelt infrastruktúra.....	45
4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás.....	45
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS INFRASTRUKTÚRA FENNTARTÁS, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBÓL.	46
4.5.1 Infrastruktúra kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz	46
4.5.2 Éves szinten nem tervezett vágányzárak miatt a kapacitás elosztás elvei.....	46
4.6 ELJÁRÁS ARRÁ AZ ESETRE, HA A KIUTALT KAPACITÁST NEM HASZNÁLJÁK. LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	48
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK FIGYELEMBE VÉTELE A KAPACITÁS ELOSZTÁSNÁL	48
4.8 KÜLÖNLLEGES INTÉZKEDÉSEK VESZÉLYHELYZET ESETÉN	49
4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei	49
4.8.2 A pályavasút kötelese:	50
4.8.3 A vállalkozó vasúti társaság kötelessége az üzemirányítással kapcsolatban:	50
5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT ÉS NYÚJTHATÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.1 A HÁLÓZAT HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK ALKALMAZÁSÁNAK ALAPELVEI	51

5.2. ALAPSZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.2.1 A MÁV Zrt. által nyújtott alapszolgtatások	51
5.2.2 A GYSEV Zrt által nyújtott alapszolgtatások.....	52
5.3 JÁRULÉKOS HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	52
5.3.1 A MÁV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáféresi szolgtatások.....	52
5.3.1.1 Felsővezeteki rendszerek használata.....	53
5.3.1.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés	53
5.3.1.3 Személy-pályaudvarokhoz, állomásokhoz való hozzáférés	53
5.3.1.4 – 5.3.1.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés.....	53
5.3.1.7 Járműtárolás.....	54
5.3.1.8 Egyéb járulékos szolgtatások.....	55
5.3.2 A GYSEV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáféresi szolgtatások.....	56
5.3.2.1 Felsővezeték használat.....	56
5.3.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés	56
5.3.2.3 Állomáshasználat személyvonatok számára	56
5.3.2.4 – 5.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés.....	56
5.3.2.7 Járműtárolás.....	56
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	57
5.4.1 A MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgtatások.....	57
5.4.1.1 Vontatási villamos energia nyújtása	57
5.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	57
5.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata.....	57
5.4.1.4 Tolatás	57
5.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása.....	58
5.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgtatások	59
5.4.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgtatások	60
5.4.2.1 Villamos vontatási energia nyújtása	60
5.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása.....	60
5.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata	60
5.4.2.4 Tolatási tevékenységek	60
5.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása.....	60
5.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgtatások	61
a) Mérlegelés.....	61
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	61
5.5.1 A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgtatások	61
5.5.1.1 Pályavasúti személyzet eseti biztosítása	61
5.5.1.3 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása.....	62
5.5.1.4 Egyéb mellékszolgtatások.....	63
5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgtatások	63
5.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása.....	63
5.5.2.3 Egyéb mellékszolgtatások.....	63
6. DÍJAK.....	64
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK, DÍJRENDSZER	64
6.1.1 A MÁV Zrt. által alkalmazott alapelvek, díjrendszer.....	64
6.1.2 A GYSEV Zrt. által alkalmazott alapelvek, díjrendszer.....	65
6.2 ALAPDÍJAK.....	65
6.2.1 A MÁV Zrt. alapszolgtatások díjrendszere, díjai.....	65
6.2.1.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés).....	66
6.2.1.2 Menetvonal lemondás.....	66
6.2.1.3 Közlekedtetés	67
6.2.2 A GYSEV Zrt. alapszolgtatások díjrendszere, díjai	68
6.2.2.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja.....	69
6.2.2.2 Menetvonal lemondás díja.....	69
6.2.2.3 Közlekedtetés díja.....	69
6.3 JÁRULÉKOS HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	69
6.3.1 A MÁV Zrt. járulékos hozzáféresi szolgtatások és díjai.....	69
6.3.1.1 Felsővezeteki rendszerek használata.....	69
6.3.1.2 Üzemanyag vételező helyek használata.....	69
6.3.1.3 Személyszállító állomások hozzáférése	70
6.3.1.4-6.3.1.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező-pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja.....	70
6.3.1.7 Járműtárolás.....	71

6.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások	72
6.3.2 A GYSEV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai	73
6.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja	73
6.3.2.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja	73
6.3.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára	73
6.3.2.4-6.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja	73
6.3.2.7 Járműtárolás díja	73
6.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	74
6.4.1.A MÁV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai	74
6.4.1.1 Vontatási villamos energia szolgáltatása	74
6.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	75
6.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai	75
6.4.1.4 Tolatás	75
6.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai	77
6.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai	77
6.4.2 A GYSEV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai	77
6.4.2.1 Vontatási villamos energia szolgáltatása	77
6.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	78
6.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja	78
6.4.2.4 Tolatás díja	78
6.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai	78
6.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	78
6.5.1. A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásai és díjai	78
6.5.1.1 Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítása (személy-, szerelvény-, teher- mozdony- és üzemi vonatok számára)	79
6.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás	80
6.5.1.3 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása	80
6.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások	80
6.5.2 A GYSEV Zrt. mellékszolgáltatások és díjai	80
6.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosításának díjai	81
6.6. A SZÁMLÁZÁS MENETE	81

veszélyhelyzet

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat (a továbbiakban: vasúti infrastruktúra) igénybevételének megkönnyítése céljából az Európai Gazdasági Térség (EGT) államaiban közzé teszik a vasúti infrastruktúra adatait, meghatározzák a vasúti infrastruktúrához történő hozzáférés feltételeit, a pályavasút által felkínált szolgáltatásokat és a hálózat-hozzáférési díjat.

1.1 A magyarországi vasúti rendszer szervezetei:

- a) A vasúti közlekedés igazgatásának szervezetei:
  - aa) a Kormány által vasúti igazgatási szervként kijelölt Magyar Vasúti Hivatal, amelynek feladat- és hatáskörét a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (továbbiakban: Vtv.) 73. §-a határozza meg.
  - ab) a Kormány által vasúti közlekedési hatóságként kijelölt Nemzeti Közlekedési Hatóság, amelynek feladat- és hatáskörét a Vtv. 80. §-a szabályozza.
- b) A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat működtetését az integrált vasúti társaságként a Magyar Államvasutak Zártkörűen működő részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), valamint a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen működő részvénytársaság (továbbiakban GYSEV Zrt.) végzi.
- c) Országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaságok azok, amelyek jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nyújtott – a Vtv.54.§-ában rögzített – szolgáltatások igénybevételére.
- d) Mivel a pályahálózat működtető szervezet nem független, hanem integrált vasúti társaság keretében látja el feladatait, ezért a Vtv. 62.§-a alapján
  - da) a vasúti pályakapacitásának elosztására;
  - db) az integrált vasúti társaság Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására;
  - dc) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározására, valamint

dd) az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek meghatározására vonatkozó feladatokat a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet, a Vasúti pályakapacitás-elosztó korlátolt felelősségű társaság (továbbiakban: VPE) látja el.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat közzétételének célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés és annak használatával kapcsolatos feltételrendszert és eljárási rendet.

A Vtv. 59. §-ának (1.) bekezdése értelmében:

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- b) a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt a Hálózati Üzletszabályzat tartalmazza.

A vasúti pályahálózat kapacitásának elosztásáért és a hálózat-hozzáférési díjak megállapításáért a VPE felelős.

1.3 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok.

A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok:

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről
- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás szétosztásáról, az infrastruktúra használati díjak kiszabásáról és a biztonsági tanúsítványokról
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről
- 333/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és az integrált vasúti társaság közötti jogviszonyról

- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól
- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról

Egyéb kapcsolódó jogszabályok:

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról
- 1986. évi 2. törvényerejű rendelet a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló, valamint az egyezmény és annak mellékletei kihirdetett módosításai
- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet A Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGSz) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai
- 153/1996. (X. 15.) Korm. rendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekről
- 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet a vasúti személyszállítási szerződésekről
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról
- 275/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Magyar Vasúti Hivatalról
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről

- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról
- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról
- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról
- 52/2004. (IV. 22.) GKM rendelet az országos közforgalmú vasúthálózat elemeiről
- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól
- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról
- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról
- 42/2006. (VI. 29.) GKM rendelet a Magyar Vasúti Hivatal részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 73/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a Magyar Vasúti Hivatal által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól”

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtető szervezetre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható szolgáltatásokat igénybe venni kívánó jogosultakra, valamint a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezetre

vonatkozóan egyaránt kötelező érvényű. A pályavasutat a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak szerinti tartalommal terheli szerződéskötési kötelezettség.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért, információkért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért valamint az információk pontosságának és naprakészségének biztosításáért. Az integrált vasúti társaságot terheli a felelősség azokkal az adatokkal kapcsolatban, amelyeket a Vtv. 62.§ és a Kormány 333/2005.(XII.29.)Korm. rendelet, valamint a közöttük létrejött együttműködési szerződésben rögzítettek alapján az integrált vasúti társaság bocsát a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet részére.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A nyílt hozzáférésre jogosult szervezet és az integrált vasúti társaság a Vtv. 77. § (1) bekezdésének b) és c) pontja alapján jogvita eljárást kezdeményezhet a Magyar Vasúti Hivatalnál, a VPE-vel szemben, amennyiben álláspontja szerint a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a Vtv.-ben, vagy külön jogszabályban foglaltakkal.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat hat fő fejezetre tagolódik (lásd tartalomjegyzék). A szöveges szabályozási részt mellékletek egészítik ki, amelyek térképeken és táblázatokban közölt adatokat tartalmaznak.

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

1.6.1 Hatály

A jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Hálózati Üzletszabályzat 2008. február 15. 00.00 órától 2008. december 13. 24.00 óráig hatályos.

A jelen Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed az integrált vasúti társaságok (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett országos vasúti pályahálózatokra (benne a Neusiedler See Bahn AG.), valamint az integrált vasúti társaságok által működtetett normál és széles nyomtávolságú nyílt hozzáférésű pályahálózatokra (a 3.3.1.1.1 és a 3.2.2.3 sz. mellékletek).

Formázott: Betűtípus:
Félkövér

A jelen Üzletszabályzat hatálya kiterjed olyan – nem integrált vasúti társaság által működtetett - nyílt vasúti pályahálózatokra is, amelyek kapacitásának elosztását a VPE a pályavasúti társasággal kötött szerződés alapján végzi.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat közzététele és módosítása

A Hálózati Üzletszabályzat közzététele és módosítása a Vtv. 59. §-ának (2) illetve (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően történik figyelemmel a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 5. §, 6. § és 7. §-ában megfogalmazottakra.

A Hálózati Üzletszabályzatot a VPE elektronikus formában magyar és angol nyelven a VPE honlapján (www.vpe.hu) teszi közzé. A Hálózati Üzletszabályzatot nyomtatott formában a VPE székhelyén lehet megvásárolni.

1.8 Kapcsolattartó szervezetek és a vállalkozó vasúti társaságok részére a szükséges intézmények, pályavasúti szervezetek elérhetősége

a) A VPE a vállalkozó vasúti társaságokkal Ügyfélszolgálati Irodáján keresztül tartja a kapcsolatot.

Cím: Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft

Ügyfélszolgálati Iroda
1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Telefon: + 36 1 / 511 – 7268

+ 36 1 / 511 – 4055

+ 36 1 / 511 – 3245

+ 36 1 / 511 – 7264

+ 36 1 / 511 – 3628

+ 36 1 / 511 – 4670

+ 36 1 / 312 – 0012

Telefax: + 36 1 / 511 – 7220

+ 36 1 / 332 – 8025

Vasútüzemi: 01 / 72-20

e-mail: oss@vpe.hu

Honlap: www.vpe.hu

Az Ügyfélszolgálati Iroda fogadóideje:

hétfőtől csütörtökig : 8.00 – 16 00 óráig

pénteken : 8.00 – 15.00 óráig

b) Intézmények, Pályavasúti szervezetek:

Magyar Vasúti Hivatal

Cím: 1088 Budapest Múzeum u.11

Tel: 36 1 511 3132

Fax:36 1 511 4669

Honlap: www.vasutihivatal.gov.hu

Nemzeti Közlekedési Hatóság

Cím: 1066 Budapest Teréz krt. 38

Tel: 36 1 477 1500

Fax:36 1 332 6532

Cím: 1066 Budapest Teréz krt.62

Tel: 36 1 477 1700

Fax:36 1 331 9917

Honlap:www.nkh.gov.hu

MÁV Zrt.

Cím: 1062 Budapest Andrássy u.73-75

Tel:36 1 322 0660

Fax:36 1 342 8596

Honlap:www.mav.hu

GYSEV Zrt.

Cím: 9401 Sopron Mátyás király u.19

Tel:36 99 517 101

Fax:36 99 517 108

Honlap: www.gysev.hu

1.9 Infrastruktúra menedzserek közötti együttműködés

A VPE Ügyfélszolgálati Irodája tartja a kapcsolatot más államok vasutjainak Ügyfélszolgálati Irodáival az **OSS (One-Stop-Shop) hálózaton** keresztül

Az európai pályavasutak egyezményt kötöttek a pályakapacitás közös értékesítési és marketing-szervezetének létrehozására, amelynek neve RailNetEurope (RNE).

A pályavasúti szervezetek OSS irodákat hoztak létre, amelyek ügyfélszolgálati pontok hálózataként működnek az RNE keretei között. Nemzetközi menetvonal-igény esetén az ügyfélnek elegendő az OSS irodák egyikét felkeresnie, amely kezdeményezi a teljes nemzetközi kapacitás-elosztási folyamatot. A felkeresett OSS az érintett pályavasúti szervezetekkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtják:

- Ügyféltámogatás és információ nyújtása a pályavasúti szervezetek teljes termék- és szolgáltatásskálájára vonatkozóan,
- Információszoolgáltatás bármely RNE tag pályavasúti szervezet hálózatának igénybevételéhez szükséges valamennyi adatról,
- Nemzetközi menetvonal-igények kezelése az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan,
- Annak biztosítása, hogy a következő menetrendi időszakra vonatkozó igények megfelelően figyelembe legyenek véve az éves menetrend-szerkesztési folyamatban.
- Menetvonal-ajánlatok készítése a teljes nemzetközi útvonalra.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a pályahasználati díjakról, valamint a vonatmozgásokról, beleértve a minőség-megfigyelést is.

Az OSS hálózat mottójának - egységes felület az ügyfelek felé - megfelelően kompetens és hatékony segítséget nyújt valamennyi határátlépő vonat esetében, amely átlátható, megbízható és diszkriminációmentes folyamatokon alapszik.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 sz. melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Általános hozzáférési feltételek

A Vtv. 53.§. (1) bekezdés alapján a VPE meghatározza a vasúti infrastruktúrához való hozzáférés feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

Hozzáférésre jogosult:

- a) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- b) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság részvételével működő nemzetközi csoportosulás nemzetközi árutovábbítás, illetőleg nemzetközi személyszállítás céljából,
- c) belföldön bejegyzett vállalkozó vasúti társaság részvétele nélkül működő nemzetközi csoportosulás tranzitforgalom lebonyolítása céljából,
- d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
- e) nemzetközi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, az Engedélyezési Irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint
- f) belföldi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés engedélyezése a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező hozzáférésre jogosult vállalkozó vasúti társaság kérelmére, a menetvonal igény benyújtásával indul. Az igényt a VPE Ügyfélszolgálati Irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei

A menetvonalat olyan vasúti társaság igényelhet, amely a vasúti infrastruktúra használatra való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.5. pontok) és egyéb dokumentumokkal - azok egy-egy másolati példányának VPE-hez történő eljuttatásával - igazolja.

2.2.2 A VPE feladatai, a pályavasúti szervezetek és a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybevevő vállalkozó vasúti társaságok jogai, és kötelezettségei

2.2.2.1 A VPE feladatai

A VPE a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) a kiutalt menetvonalak felhasználásának a pályavasúti információs rendszeren keresztül való ellenőrzése, a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- c) az egy évnél hosszabb időre vonatkozó igények esetén keretmegállapodás megkötése a Magyar Vasúti Hivatal jóváhagyásával,
- d) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, a VPE az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- e) a vállalkozó vasúti társaságok pályahasználattal kapcsolatos okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- f) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a vállalkozó vasúti társaságok és a pályavasúti szervezetek között,
- g) meghatározott esetekben (működési engedély visszavonása, menetvonal küszöbérték – HÜSZ 4.6 pont - alatti használata) a kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni,
- h) ütköző menetvonal-igények esetén az igényelttől eltérő kapacitást felajánlani az egyeztetést követően a vállalkozó vasúti társaságoknak,

- i) az érintett vasúti pályaszakaszt túlterheltté nyilvánítani, amennyiben kapacitáshiány mutatkozik vagy a beérkező kérelmek kielégítése összehangolási eljárás során sem biztosítható
- j) túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a pályavasútnál kezdeményezni a kapacitás elemzés elvégzését és a szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó javaslatok megtételét,
- k) a pályavasúti szervezeteket tájékoztatni, hogy mely vállalkozó vasúti társaságok jogosultak a vasúti infrastruktúra igénybevételére,
- l) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt kapcsolódó szolgáltatásokat a 4.4.3.2 pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, és meghatározni a hálózat-hozzáférési díjakat,
- m) betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet,
- n) az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend-tervezetet az igénylőnek véleményezés céljából megküldeni, a menetrend-tervezeten felül a szolgáltatás-és díjtervezetet is meg kell küldeni az igénylőnek véleményezés céljából
- o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- p) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- q) ütköző menetvonal-igények esetén összehangolási eljárást lefolytatni,
- r) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- s) honlapján a menetvonal katalógust és a túlterhelt pályaszakaszokon a helyettesíthető pályaszakaszokat közzétenni,
- t) az éves üzemi menetrendet elkészíteni,
- u) közzétenni honlapján a karbantartás, a felújítás és a fejlesztési munkák várható hatását havonként aktualizálva,
- v) negyedévente monitoring jelentés készíteni a Magyar Vasúti Hivatal részére a menetvonaligénylések és elosztás gyakorlatáról,
- x) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,

y) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni

2.2.2.2 A Pályavasúti szervezetek jogai és kötelességei

A Pályavasúti szervezetek jogai:

- a) az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályán felújítási, fenntartási munkákat végezni, illetve végeztetni, kapacitást lekötni, ehhez a pályahálózatot igénybe venni,
- b) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása (Vtv. 31.§ (2) bekezdés b) pontja),
- c) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE kapacitás kiutalása alapján

A Pályavasúti szervezetek kötelességei:

- d) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése
- e) a VPE menetvonal kiutalását követően a vállalkozó vasúti társasággal Hálózat-hozzáférési Szerződést, az integrált vasúti társaság vontatási, árufuvarozási vagy személyszállítási elkülönült egységével Belső Megállapodást kötni, a kiutalt menetvonalat és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtani,
- f) a VPE megbízásából a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni,
- g) túlterhelt infrastruktúrára kapacitásbővítési terv készítése és megküldése a MVH-nak és a VPE-nek, ennek végrehajtásáról negyedévente beszámoló készítése a MVH-nak,
- h) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti infrastruktúrát olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,
- i) a vonatközlekedéssel kapcsolatos utasításokat és szabályozásokat a vállalkozó vasúti társaságok részére honlapján elérhetővé tenni,
- j) a pályahálózat tervezett éves karbantartási , felújítási és fejlesztési munkákhoz az éves üzemi menetrend készítésének időszakában a menetvonalakat megigényelni,
- k) az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási , felújítási és fejlesztési munkákhoz lehetőség szerint 90 nappal megelőzően menetvonalakat megigényelni a 4.5.2 pont szerint,

l) a honlapján folyamatos, naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól, valamint a pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a HÜSZ-nek az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,

m) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE részére a szükséges információk megadása,

n) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,

2.2.2.3 A vállalkozó vasúti társaságok jogai és kötelességei

A vállalkozó vasúti társaságok jogai:

a) menetvonal- és szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján a közlekedni, a szolgáltatásokat igénybe venni,

b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,

c) menetvonal- és szolgáltatás igényléssel, teljesítéssel összefüggő reklamáció esetén jogvitás eljárást kezdeményezni a Magyar Vasúti Hivatalnál,

d) az igényelt szolgáltatás teljesítéséről kért információkhoz hozzájutni.

A vállalkozó vasúti társaságok kötelességei:

e) a pályavasúti szervezett Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni,

f) a menetvonal igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE-t a változást követő 5 napon belül értesíteni,

g) Tehervonatok esetében a vonat határállomásra történő érkezése, valamint olyan állomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (kocsi felvétel, kocsi kisorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, kocsik ki-besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, szerződésben rögzített feltételtől legalább 30 perccel az érkezés előtt a pályavasutat kimutathatóan értesíteni.

Induló tehervonatok esetében a vonat összeállításáról (vontató jármű típusa, a kocsik bruttó súlya, féksúlya, kocsik száma, vonat hossza) indulás előtt 30 perccel a pályavasutat kimutathatóan értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít, vagy késéseket előidéző körülmény esetén (pl. sebességkorlátozások) az értesítést 1 órával a vonat indulása előtt megtenni.

Személyszállító vonatok esetében indulás, vagy határállomásra történő érkezés előtt 30 perccel, SZVÖR-től való eltérés esetén 1 órával köteles a pályavasutat az összeállításról értesíteni.

h) a pályavasút által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,

i) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,

j) a vasútüzem lebonyolítása érdekében szükséges bizonylatokat vezetni, adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében,

k) a pályavasút igényére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,

l) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított pályahasználati díjat az előírt határidőn belül megfizetni,

m) a saját célú vasúti pályahálózat igénybevétele esetén a saját célú vasút engedélyezett működtetőjével szolgáltatási szerződést kötni, és a pályahálózat működtetőjének erre vonatkozó nyilatkozatát mellékelni a menetvonal igényléshez

n) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályavasútnak azonnal jelenteni,

o) rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésre intézkedni, ezeket a pályavasúttól szolgáltatásként megrendelni.

2.2.3 Működési engedély

A társaságoknak az árutovábbítási (árufuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási tevékenység végzésére valamint a vasúti pályahálózat működtetésére a működési engedélyt a Magyar Vasúti Hivataltól kell megkérni (45/2006 (VII.11.) GKM rendelet).

Az EGT államokban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyar Köztársaság területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot

igénybe venni, a pályakapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles szándékát bejelenteni a Magyar Vasúti Hivatal részére.

A vállalkozó vasúti társaság köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat – a változást követő 5 munkanapon belül – a VPE-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély, kiegészítő tanúsítvány

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány, vasútbiztonsági engedély birtokában használhatja, illetve működtetheti.

A gazdasági és közlekedési miniszter 40/2006. (VI.26) GKM rendelete meghatározza a biztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokat.

A vállalkozó vasúti társaság köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat – a változást követő 5 munkanapon belül – a VPE-vel írásban közölni és igazolni.

A más EGT állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak a menetvonal igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a vasúti közlekedési hatóságtól.

2.2.5 Biztosítások

A vállalkozó vasúti társaság az éves menetvonal igénylés beadása előtt köteles igazolni, hogy rendelkezik a működési engedélyben foglaltak szerint érvényes biztosítási szerződéssel, vagy azzal azonos értékű intézkedést tett az esetleges követelések kielégítése céljából.

2.3 A menetvonal-igénylés folyamata

A menetvonal igénylés folyamatát, a közreműködő szervezeteket a 2.3 sz. melléklet mutatja be.

2.4 Általános üzleti feltételek

Az általános szerződési feltételeket a 2.4 sz. melléklet tartalmazza.

2.4.1 Keretmegállapodás

A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására – jogszabályban meghatározott feltételekkel – legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető. A keretmegállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

A keretmegállapodás csak kivételesen indokolt esetben, hosszú távon megvalósuló vasúti beruházásokban való részvétel esetén, az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségeinek keretmegállapodásban történő rögzítésével jöhet létre tíz évet meghaladó időtartamra.

A keretmegállapodások létrejöttéhez a Magyar Vasúti Hivatal jóváhagyása szükséges.

A keretmegállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keretmegállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

Az érvényes keretmegállapodással rendelkező igénylő az éves menetrend időszakra vonatkozó kérelmét az előírásoknak megfelelően nyújtja be.

Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keretmegállapodás.

2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés, a Belső Megállapodás és a Szolgáltatási Szerződés megkötése

2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés

A VPE az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a vállalkozó vasúti társaságnak az első menetvonalat, amely igénybevétele előtt 8 napon belül a vállalkozó vasút köteles a pályavasúti szervezettel a Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni. A pályavasúti szervezet tájékoztatás céljából köteles a Hálózat-hozzáférési Szerződést a VPE részére megküldeni.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés az infrastruktúra-használat műszaki, technológiai pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A kiutalt menetvonal hozzáférést és használati jogot jelent, az alábbiakra vonatkozóan:

- a menetvonalhoz tartozó nyílt hozzáférésű vasútvonalak,

- pályaudvari, állomási és egyéb forgalomszabályozásra alkalmas helyeken a fővágányok, kitérők és vágánykapcsolatok, csatlakozó vasúti pályák,
- műtárgyak, a jelző- és biztosító berendezések által nyújtott szolgáltatások,
- a felsővezeték-rendszer (beleértve az energiaellátó rendszer szolgáltatásait, vontatási energia nélkül),
- különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezések,
- a kiutalt menetvonalon a vonatforgalom lebonyolítása (beleértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését illetőleg továbbítását).

A Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a menetvonal igény elfogadásáról szóló VPE értesítése,

Amennyiben az infrastruktúra-használathoz nem nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pálya igénybevétele is szükséges, a menetvonal kiutalás előfeltétele a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjének írásos hozzájárulása ahhoz, hogy a hozzáférésre jogosult a kérdéses pályahálózatot használja.

A vasúti technológiai szabályozásokban, az érvényben lévő szerződésekben az iparvágány kifejezés nem utal arra, hogy az adott vágány saját célú, csatlakozó vagy összekötő minősítésű. Ezeket az adatokat a Magyar Vasúti Hivatal által kiadott engedélyek, illetve a nyílt hozzáférésű pályahálózatokra vonatkozó Hálózati Üzletszabályzat 3.2.2.3. sz. melléklete tartalmazza.¹

A pályavasúti szervezet a Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötésének kezdeményezésétől számított 15 napon belül köteles előkészíteni a szerződést. A szerződéskötés előkészítésének időtartama egy alkalommal – indokolt esetben - 30 nappal meghosszabbítható. Az indoklást a vállalkozó vasúti társaságnak írásban meg kell küldeni.

A vasúti infrastruktúra kiutalt menetvonal és érvényes Hálózat-hozzáférési Szerződés nélkül nem használható.

A Hálózat-hozzáférési Szerződésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a felek adatai,
- használati jog tartalma,

- c) a használni kívánt infrastruktúra meghatározása,
- d) a használati jog időtartama,
- e) a pályavasút szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai eljárások,
- f) az igénylő kötelezettségei, technológiai eljárások,
- g) alkalmazandó személyzet, szakmai és egészségügyi alkalmasságára vonatkozó nyilatkozat,
- h) használni kívánt vontató járművek adatai, a vontatott járművek adatainak átadási eljárása és a járművek műszaki engedélye,
- i) ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a szerződés kötelező melléklete a mozdony típusra és a továbbított vonatnemre jellemző átlagos vontatási villamos energiafogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázat,
- j) a fizetés lebonyolításának technikai adatai(pl. bankszámla számok),
- k) a vasúti járművek és vonatok műszaki- és közlekedés biztonsági vizsgálatát végző vállalkozó vasúti társaság megnevezése és a vállalkozó vasúti társaság csatolt szándéknyilatkozata,
- l) a vállalkozó vasúti társaság és a pályavasúti szervezet kapcsolattartóinak elérhetőségét,
- m) veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli szállítmányok közlekedtetésének szabályozását
- n) egyéb kiegészítő és járulékos és mellékszolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat.

A vasúti infrastruktúra használatára vonatkozó Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.4.2.2 Belső Megállapodás

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak a társaság szervezetén belül működő vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezetekkel a menetvonalak igénybevétele előtt Belső Megállapodást kell kötni.

A vasúti infrastruktúra kiutalt menetvonal és érvényes Belső Megállapodás nélkül nem használható. A Belső Megállapodást a VPE dolgozza ki, az integrált vasúti szervezetek kötik meg és jóváhagyás céljából a Magyar Vasúti Hivatalnak megküldik.

A Belső Megállapodásban meghatározásra kerülő Hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007(XII.22) GKM rendelet 33.§.-ban megfogalmazott követelményeknek,

2.4.2.3 Szolgáltatási Szerződés

A vállalkozó vasúti társaságoknak a Záhony Átrakási Körzetben igénybe kívánt venni 5.4.1.6 pontban meghatározott szolgáltatásokra a MÁV Zrt.-vel Szolgáltatási Szerződést kell kötni.

2.5 Üzemeltetési szabályok

2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A vállalkozó vasúti társaságok kötelesek az alábbi főbb utasításokat betartani, kivéve, ha az adott tárgykörre vonatkozó szabályokat jogszabály állapítja meg:

- a) F.1. Jelzési Utasítás,
- b) F.2 Forgalmi Utasítás,
- c) E.1. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,
- d) E.2. Fékutasítás,
- e) E 12 Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I.,II. kötet,
- g) E.101. Általános Utasítás a MÁV villamosított vonalai részére
- h) H.6. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) O.1 Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik)

A felsorolt Utasításokat a Nemzeti Közlekedési Hatóság hagyja jóvá.

Ezek hatályba lépéséről, megjelenésről , módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt.) írásban értesíti a VPE-t és a vállalkozó vasúti társaságokat , és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt a fenti Utasításokat, valamint az általuk szükségesnek tartott, a pályahálózaton alkalmazandó egyéb Utasításokat teljes terjedelmében a honlapján teszi közzé.

2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedése során a 2.5.1. pontban lévő Utasítások szerint meghatározott okmányokat kell alkalmazni.

2.5.3 A használat, a használati jog visszavonása

A VPE különösen túlterhelt infrastruktúra esetén jogosult a vállalkozó vasúti társaságtól azon menetvonalak visszavonni, amelyeket a szerződésben rögzítetthez képest a vállalkozó vasúti társaság saját hibájából legalább egy hónapon keresztül a személyszállító vonatok esetében csak 80%-ban, a tehervonatok esetén csak 60%-ban használ.

A menetvonal visszavonását a VPE írásban köteles közölni.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni. Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok nem igazolják egyértelműen a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE a menetvonal használati jogot határozatlan visszavonhatja, illetve a menetvonal igénybevételt korlátozhatja.

2.5.4 A pályavasúti szervezet által a vállalkozó vasúti társaság részére nyújtott információk

A pályavasúti szervezet az igénylő kérésére köteles megadni az alábbi információkat a vállalkozó vasúti társaságnak:

- a vállalkozó vasúti társaságnak kiutalt menetvonal adatai,
- az igényelt menetvonalért és szolgáltatásokért fizetendő pályahasználati díj mértéke,
- a vállalkozó vasúti társaságok vonatainak tényleges közlekedésére vonatkozó adatok,
- azok a tervezett építési, fenntartási, fejlesztési munkákra vonatkozó információk, amelyek a vonatforgalmat zavarják, és különleges intézkedéseket kívánnak a menetvonal használatától.

2.5.5 A vállalkozó vasúti társaság által a pályavasúti szervezet részére nyújtott információk

A vállalkozó vasúti társaságok kötelesek gondoskodni vonataik indulása, vagy annak a vasúthálózatra történő belépése előtt:

a) személyszállító vonatok esetén

belföldi vonatoknál legalább 30 perccel,

határátlépő vonatoknál legalább 30 perccel:

- az érintett vonat szerelvény-összeállítási rendjétől való eltérésről szóló információknak,
- a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzített egyéb adatoknak

a pályavasúti szervezet részére történő megadásáról;

b) tehervonatok esetén legalább 30 perccel:

- az érintett vonat összetételének,
- késési információinak és
- a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzített egyéb adatoknak,

a pályavasúti szervezet informatikai rendszerébe történő átadásáról. A Hálózat-hozzáférési Szerződésnek kell tartalmaznia az adatátadás technológiáját.

A vállalkozó vasúti társaság felel ezen információk elmaradásából származó károkért.

2.6 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályavasúti társaság adja ki. A vállalkozó vasúti társaságnak külön kell gondoskodni nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséről, amennyiben az szállításban résztvevő vasutak egyikén is ez nehézségeket okoz.

A rendkívüli küldemények tekintetében az egyes vasútvonalakra vonatkozó korlátozásokat és a díjszabási előírásokat a 3., az 5. és a 6. fejezet tartalmazza.

2.7 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

A vállalkozó vasúti társaságnak a menetvonal igényléskor külön jelezni kell a pályavasút részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áru küldeményt kíván továbbítani. A katasztrófa veszélyességű vagy nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áru küldeménynél jelezni kell, hogy milyen kísérést illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. A Hálózat-hozzáférési Szerződésben a vonatkozó jogszabályok alapján kell meghatározni a vasúti pályahálózat használatát a vállalkozó vasúti

társaság számára. Ilyen esetben a kapacitás-elosztó által kijelölt útirány az igénylő által kért útiránytól eltérő is lehet. Éves menetvonal igénylés szerint közlekedő vonatok esetében a vonat indulása előtt a 2.2.2.3 g) pont szerint kell eljárni.

2.8 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A vállalkozó vasúti társaság által üzemeltetett gördülőállományának megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

A vállalkozó vasúti társaság köteles a vonat összeállítására, kocsi- és vonatvizsgálatra, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni.

A vállalkozó vasúti társaság a Hálózat-hozzáférési Szerződésben nyilatkozik, – figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet – az általa használt járművek adatairól, paramétereiről.

2.9 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A vállalkozó vasúti társaság személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő vállalkozó vasúti társaság bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a vasúti társaság által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt – vasúti közlekedést szabályozó – utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik.

A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben csak a magyar nyelv használható.

A vállalkozó vasúti társaság személyzete infrastruktúrához kapcsolódó pályavasúti tevékenységet csak abban az esetben végezhet, ha a Hálózat-hozzáférési Szerződésben erre vonatkozóan külön megállapodás született.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

Az infrastruktúra alapadatokat a pályavasutak adják meg a VPE részére, amelyeket kötelesek folyamatosan aktualizálni. A változásokat, módosításokat a VPE folyamatosan közli írásban és honlapján a vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságokkal, valamint a pályavasúti társaságokkal, és a Vasúti Hivatallal, szükség esetén kezdeményezi a HÜSZ módosítását.

3.2 Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A Hálózati Üzletszabályzat a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra vonatkozik.

3.2.1 Korlátozások

Az egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból a forgalomkorlátozásokat (szolgálat megszakításokat, szolgálatszünetelést) a 3.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok

Az országos vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a szomszédos vasutakat, a határátkelőhelyen lebonyolítható forgalom típusát, valamint a növény- és állategészségügyi szolgálat nyitva tartását a 3.2.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közti csatlakozó állomásokat a 3.2.2.2 sz. melléklet tartalmazza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő-, valamint a saját célú vasúti pályát a 3.2.2.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőinek összefoglaló táblázatát, a vasútvonalak felsorolását, számozását, azok legfontosabb műszaki-technikai jellem-

zóit, valamint azok egymástól mért távolságát a 3.3.1.1.1 sz. , a 3.3.1.1.2 sz. és a 3.3.1.1.3 sz. mellékletek tartalmazzák..

A vasútvonalak rangsorolását a 3.3.1.1.4 sz. melléklet, a kétvágányú vasútvonalakat a 3.3.1.1.5 sz. tartalmazza.

A Záhonyi átrakó körzetet a 100 sorszámú Budapest – Záhony államhatár és a 111 sorszámú Mátészalka – Záhony vasútvonalak határolják. Ezekből a vasútvonalakból kiágazó 274 a – i sorszámú normál nyomtávú és 400 a – i sorszámú széles nyomtávú vasútvonalak, illetve az ezen vasútvonalakon található szolgálati helyek Záhony Körzethez tartoznak.

3.3.1.2 A nyílt hozzáférésű országos pályahálózat állomásai, csomópontjai

A vasúthálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, a 6.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza..

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt –nél és a GYSEV Zrt-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1.1 - 3.3.2.1.6 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett tengelyterhelést a Műszaki táblázatok II. kötet 6.sz. Táblázata tartalmazza és a 3.3.2.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett folyóméter terhelést a 3.3.2.2.2 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejtviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I .kötet 1. sz. Táblázat tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebesség

Az egyes vasútvonalakra engedélyezett legnagyobb sebességet a Műszaki táblázatok II. kötet 7.sz. Táblázat mutatja be és a 3.3.2.4. sz. melléklet tartalmazza

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág területileg illetékes Területi Központjának PML Osztálya, valamint a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta megküldi a vállalkozó vasúti társaságoknak a „Kimutatás az állandó és ideiglenes lassújelekről” című kimutatást.

3.3.2.5 Az engedélyezett vonathossz vasútvonalakra, állomásokra

A vasútvonalakra, állomásokra engedélyezett legnagyobb vonathosszt a Műszaki táblázatok II. kötet 8.sz. Táblázat és a 3.3.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A személy- és tehervonatképző állomásokot, az állomási tároló-vágányok számát és legnagyobb hosszát a 3.3.2.5 sz. melléklet tartalmazza..

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvény-méretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6.1 sz. melléklet tartalmazza. A villamosított vasútvonalakat a 3.3.2.6.2 sz. melléklet tartalmazza..

3.3.2.7 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál nyomtávú (1435 mm) és Záhony Körzetben a széles nyomtávú (1524 mm) vasútvonalak alkotják.

7 Formázott: Betűtípus:
Félkövér

3.3.3 Forgalomirányítási, vonatbefolyásoló távközlési és biztosítóberendezési rendszerek kiépítettsége

A hálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.1 Forgalomirányítás

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- a) Központi Forgalomirányítás (KÖFI)
- b) Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE)
- c) Üzemirányított vonal

d) Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI)

e) Felügyelt és állomás által felügyelt vonal

A rendszerek jellemzői:

a) Központi Forgalomirányítás (KÖFI)

KÖFI berendezéssel irányított vasútvonalakon a forgalomirányító személyzet a forgalmi vonalirányítói és a forgalmi szolgálattevői tevékenységet egyaránt elvégzi. A forgalmi vonalirányító feladata egy vagy több rendelkezési szakaszon a vonatközlekedés operatív tervezésével, szervezésével és a lebonyolítás irányításával kapcsolatos feladatok ellátása. A KÖFI vasútvonalakon a forgalmi vonalirányítói teendői mellett a vonatközlekedés irányításában és lebonyolításában is részt vesz. Az állomási berendezések kezelése távolból, egy központból történik, ezáltal nagymértékben növekszik a vonal átbocsátóképessége.

b) Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE)

A forgalomirányító személyzetnek közvetlen vágányút-állításra nincs lehetősége. Az egyes KÖFE szolgálati helyek felé telefonon rendelkezik. A KÖFE irányító feladata, hatásköre, felelőssége megegyezik a forgalmi vonalirányítóéval, amely az előző bekezdésben van részletezve.

Mindkét rendszer lehetővé teszi a menetrendtől való eltérés és az ebből adódó konfliktushelyzet kialakulásának időben történő észlelését, ezáltal megfelelő támogatást nyújt annak optimális feloldásához.

c) Üzemirányított vonal

A forgalmi vonalirányító által – különböző műszaki berendezések felhasználásával – irányított vonal. Az üzemirányítás a vonatforgalom tervezésével, lebonyolításának szabályozásával összefüggő irányítói tevékenységet jelenti.

d) Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI)

Kisforgalmú mellékvasútvonalak forgalomirányító rendszerei, az állomások berendezéseihez kapcsolódnak. A rendszer állomásai vonattalálkozás, továbbá személy- és/vagy áruforgalom lebonyolítására alkalmas szolgálati helyek. Az állomások között a vonatok közlekedéséhez

nincs szükség engedélykérésre és engedélyadásra. A vonatok keresztezéséhez nincs szükség váltóállításra. A vonali irányító közvetlenül értekezik a mozdonyvezetővel. A vonatok közlekedtetéséhez szükséges engedélykérés és -adás a vonatszemélyzet és a forgalomirányító feladata. A használt frekvencia 450MHz.

e) Felügyelt vonal/Állomás által felügyelt vonal

Az üzemirányított vasútvonalakon kívül kijelölt egyéb olyan vonal/vonalrész, ahol a vonalirányítói szolgálat vagy a rendelkező állomás szolgálattevője felügyeli a menetrendszerinti technológia betartását, a végrehajtási utasításban szabályozottak szerint. Valamennyi nem üzemirányított vonal felügyelt vonalnak minősül.

Az egyes vasútvonalakon alkalmazott forgalomirányítási rendszereket a 3.3.3.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.2 Vonatbefolyásoló rendszerek

A vonatbefolyásoló berendezés a mozdonyvezetők esetleges tévedéséből keletkező balesetek megelőzésére szolgál, azáltal, hogy kikényszeríti a megengedett maximális sebesség betartását és szükség esetén kényszerfékezéssel megállítja a vonatot.

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

a) EVM rendszer: folyamatos jelfeladással működő rendszer, melynek feladata, hogy a közelített jelző melletti elhaladási sebességre vonatkozó parancsot a mozdonyvezető számára megjeleníteni. A közelített jelző jelzési képétől függően a rendszer bizonyos beavatkozásokra is képes, pl. ha a vonat vörös jelzőt haladt meg, akkor kényszerfékezést alkalmaz. Amíg a vonat nem csökkenti a közelített jelző jelzésével meghatározott sebesség alá a sebességét, akkor figyelmeztető jelekkel hívja fel a mozdonyvezető figyelmét a sebességcsökkentésre, majd fékez, ha a mozdonyvezető nem kezdte meg a fékezést. A mozdonyon lévő antennán keresztül jut a kódolt 75 Hz-es sínáramkörü információ a fedélzeti berendezéshez. A rendszer nem

ERTMS kompatibilis, ezért az ETCS fedélzeti berendezéssel felszerelt mozdonyokra az EVM STM modul felszerelése szükséges.

b) INDUSI: Pontszerű vonatbefolyásoló rendszer, elektromágneses elven működik, lehet egyirányú vagy kétirányú kommunikációra képes. Előnye, hogy az információ átadása kevésbé zavar érzékeny, hátránya, hogy a behatási pontok között nem jut információ a vonatra. Kevés információt képes továbbítani, csak a továbbhaladás engedélyezéséről, illetve tiltásáról, vala-

mint a sebesség csökkentéséről tájékoztatja a mozdonyvezetőt. Az INDUSI rendszer az 1. vonalon Hegyeshalom – Hegyeshalom oh., a 8. vonalon Sopron – Sopron oh., a 15. vonalon Sopron – Ágfalva oh. között üzemel. Ez a rendszer nem ERTMS kompatibilis.

c) ETCS: A kölcsönös átjárhatóságot biztosító – az EU előírásoknak megfelelő - ellenőrző-irányító és jelzőrendszer. A már kiépített rendszerek üzembe helyezése folyamatban van.

A vonatbefolyásolásra kiépített vasútvonalakat a 3.3.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Vonali rádió hálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz és 450 MHz (UIC ajánlás szerinti) rendszerű. Mindkét rádió-rendszerhez járműbe épített UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni és egy, vagy több kezelőkészületről vezérelhető. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás szimplex üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról duplex, vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc idő-pontossággal rögzítésre kerülnek. A rendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

A vonali rádióhálózatot a 3.3.3.3.1 sz. melléklet, a tolatási rádió körzeteket és ezek frekvencia kiosztását a 3.3.3.3.2. sz. melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Speciális infrastruktúra elkülönítése

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs speciális infrastruktúra kijelölve.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áru miatt

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk miatt a forgalom korlátozási feltételeket a H. 6. sz. Utasítás, illetve a RID szabályzat tartalmazza.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit (űrszelvény, stb.) a 3.4.4 sz. melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. rész tartalmazza.

3.5 A vasúti infrastruktúra létesítmények rendelkezésre állása

A vállalkozó vasúti társaságok által az éves menetvonal igénylés során megrendelt tolatási szolgáltatáshoz a pályavasút a 3.5 sz. mellékletben szereplő szolgálati helyeken állomási tolatómozdony és tolatószemélyzet rendelkezésre állását biztosítja.

3.6 Szolgáltatási létesítmények

3.6.1 Személy és tehervonati állomási létesítmények

A személyvonati állomások és a tehervonati állomások létesítményeinek használatát az Állomási Végrehajtási Utasítások szabályozzák.

3.6.2. Áttengelyező (tengelyátszerelő)

Tengelyátszerelő a MÁV Zrt. hálózatán Záhony Körzetben áll rendelkezésre.

3.6.3 Intermodális áruforgalmi terminálok, és szolgáltatásai

3.6.3.1 A kombinált fuvarozás lehetőségei és feltételei

A kombinált áruforgalom szállítóegységei - nagykonténerek, félpótkocsik és cserefelépítmények - továbbításában érintett vasútvonalak egységes megjelölését és kódolását, valamint a továbbítás feltételeit az UIC 596-6 sz. döntvény, az AVV feltételek, - Rakodási szabályok - 32. pontja és az 5. táblázat, valamint a vasutakkal kötött külön megállapodások határozzák meg. A kombinált forgalom szállító egységeinek továbbítási feltételeit a 3.6.3.1.1 sz. tartalmazza..

A vasútvonalak félpótkocsi, csereszekrény továbbítás szempontjából történő kategorizálását a 3.6.3.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

A **RoLa** vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.6.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza .

3.6.3.2 Intermodális áruforgalmi terminálok

A magyarországi intermodális terminálokat , ezek szolgáltatásait a 3.6.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

3.6.4 Rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A nyílt hozzáférésű bérelhető rakodóhelyekről, rakodóvágányokról a MÁV Zrt. területileg illetékes Pályavasúti szervezetei adnak tájékoztatást.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a Kereskedelmi és Bevételellenőrzési Osztály (9400. Sopron Mátyás király út 19.) ad tájékoztatást a bérelhető rakodóvágányokról, rakodó területekről

3.6.5 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét, a kiszolgálható anyagok megnevezését és a kiszolgálás idejét a 3.6.5 sz. melléklet tartalmazza.

3.6.6 Vasúti jármű mérlegek helye, használatának szabályozása

A pályavasutak a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést az 3.6.6 sz. mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a vállalkozó vasúti társaságok részére.

3.6.7 Vontató- és vontatott jármű javítóbázisok, azok szolgáltatásai

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. vontató- és vontatott jármű javítóbázisait, ezek szolgáltatásait a 3.6.7 sz. melléklet tartalmazza.

3.7 Várható jelentősebb infrastruktúra fejlesztési ,felújítási és karbantartási munkák

A vonatforgalmat jelentősebb mértékben zavaró éves tervezett pályafejlesztési, –felújítási, karbantartási munkákat a 3.7.1. sz. és a 3.7.2. sz. mellékletek tartalmazzák.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 A kapacitás elosztásra vonatkozó előírások

Menetvonalat olyan vasúti társaság igényelhet, amely a vasúti infrastruktúra használatára való alkalmasságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE a VPE menetvonal igénylő rendszerében végzi a pályakapacitás és a kapcsolódó szolgáltatások igénybevételeinek elosztását.

A menetvonal- és szolgáltatás-igénylésre a VPE menetvonal-igénylő rendszerének elérhetlensége esetén rendszeresített nyomtatvány mintákat a személyszállító vonatokra a 4.1.1 sz. melléklet, tehervonatokra a 4.1.2 sz. melléklet, ennek kitöltési utasítását a 4.1.3 sz. melléklet, a személyszállító különvonatokra 4.1.4 sz., az üzemi vonatokra a 4.1.5 sz. és a 4.1.6 sz. mellékletek tartalmazzák. Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és éves pótlólagos menetvonaligény nem érkezett, a VPE menetvonalkatalógust készíti, melyet a honlapján közzétesz.

A VPE menetvonal-igénylő rendszerébe igényelt menetvonalak esetében is a 4.1.1 sz.- 4.1.5 sz. mellékletek szerint meghatározott adatokat kell rögzíteni a menetvonal igénylőnek.

A VPE az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

A nyílt hozzáférésű vasúti személyszállítás és árufuvarozás, valamint vontatási szolgáltatás végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

a) személyszállítási tevékenységre kapott engedély esetén:

6.1. számú mellékletben szereplő személyszállítási termékcsoportha és gépészeti termékcsoportha besorolt vonatnemekre,

b) árufuvarozási, árutovábbítási tevékenységre kapott engedély esetén:

a 6.1. számú mellékletben szereplő árufuvarozási termékcsoportha és gépészeti termékcsoportha besorolt vonatnemekre,

c) vontatási tevékenységre kapott engedély esetén:

a 6.1. számú mellékletben szereplő gépészeti termékcsoportha besorolt vonatnemekre,

d) vasúti pályahálózat működtetésére kapott engedély esetén:

Formázott: Betűtípus: 14 pt,
Félkövér

Formázott: Betűtípus: 14 pt,
Félkövér

a 6.1. számú mellékletben szereplő pályavasúti termékcsoportha besorolt vonatnemekre.

4.2 A menetvonal igénylés és kapacitás-elosztás folyamata

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden évben december második vasárnapján 00.00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24.00 óráig tart.

A menetvonalra és szolgáltatások igénybevételére vonatkozó éves és eseti igényeket a vállalkozó vasúti társaságnak a VPE-hez elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő rendszerén keresztül - illetve ennek meghibásodása esetén átmenetileg írásban - kell benyújtani..

Az egyenlő több hálózaton közlekedő vonatok számára, ahol szükséges előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyet az igénylők számára elérhetővé kell tenni a VPE-n keresztül.

A menetrendszerkesztés során jelentkező kapacitáshiány esetén a VPE az érdekeltekkel összehangolási-egyeztetési eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról, jóváhagyja a menetrendet és a kapacitás elosztást.

A VPE a menetvonal igények alapján megszerkeszti az éves üzemi menetrend tervezetet és megküldi az igénylőnek a rá vonatkozó részt.

Ha a vállalkozó vasúti társaság a VPE-től megkapta az értesítést menetvonal igényének elfogadásáról, és azt tudomásul veszi, a VPE tájékoztatja a pályavasúti szervezeteket a teljes üzemi menetrend elfogadásáról.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz összekötő vasúti pályával kapcsolódó saját célú vasúti pályahálózatot is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie, a menetvonal-igényhez mellékelni köteles a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjének nyilatkozatát a szolgáltatási szerződés megkötéséről.

A menetvonal igénylő a Vtv. 3. sz. mellékletében felsorolt szolgáltatások biztosítása érdekében a VPE menetvonal és/vagy ahhoz kapcsolódó szolgáltatás igénybevételének engedélyezése előtt köteles a vasúti pályahálózat működtetőjével a szolgáltatások igénybevételéről megállapodni.

Az igények alapján a VPE végzi a pályakapacitás és a kapcsolódó szolgáltatások igénybevételének elosztását.

Az üzemi-szolgálati vonatok igénylésének rendjét és a közlekedtetés feltételeit a 4.2 sz. melléklet tartalmazza.

A VPE a kapacitás-elosztási döntéseiről a vasúti társaságokat és a Magyar Vasúti Hivatalt egyidejűleg értesíti.

4.3 A menetvonal igénylés és a kapacitás-elosztás folyamatának határidői

4.3.1 Az éves menetrendhez kapcsolódó menetvonal igénylési és kiutalási határidők

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hetének első munkanapja.

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését öt héttel megelőzően kell benyújtani.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő tizenkét héten belül a VPE a benyújtott éves és – lehetőség szerint – az éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét, továbbá az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább öt hét álljon rendelkezésre, amelyet követő két héten belül a kapacitás-elosztó szervezet véglegesíti az éves üzemi menetrendet.

4.3.2 Az éves menetrendi időszakon belüli igények kezelése

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban	Öt munkanapon belül
Egyedi menetvonal	Legalább öt nappal korábban	A lehető leghamarabb, de legfeljebb öt munkanapon belül
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább egy órával korábban	Menetvonal katalógusból a lehető legrövidebb időn belül
Üzemi célú menetvonal		Az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére történő üzemi vonat leközlekedésének engedélyezése a lehető legrövidebb időn belül

A menetrendszerkesztést nem igénylő (operatív vonatszámokban közlekedő vonatok) menetvonal igényeket is a 4.2 pontban meghatározott módon kötelesek a menetvonal igénylők benyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét a 4.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésnek határidői és eljárása

- Menetvonal-igényléssel egyidejűleg a VPE menetvonal-igénylő rendszerében vagy annak meghibásodása esetén a 4.1 pontban meghatározott nyomtatványokon kell a szolgáltatásokat megrendelni.,,

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 3 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt az „Igénylő, ajánlatadó és megrendelő lap” nyomtatványon kell, a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályától (PVTKFO) megigényelni a következő szolgáltatásokat:

- járműtárolás,
- szolgálat megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények kezelése,
- vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel),
- pályavasúti személyzet eseti biztosítása,
- vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása,
- vonali rádióhálózathoz való hozzáférés, illetve végberendezés biztosítása,
- rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása
- szolgáltatásigénylő személyzetének oktatása, vizsgáztatása,
- vágánybérlet.

Amennyiben a menetvonal igénybevételehez nem nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat és tartozék, saját célú pályahálózat igénybevétele is szükséges, akkor a vállalkozó vasúti társaságnak nyilatkoznia kell a VPE felé arra vonatkozóan, hogy annak használatára, valamint az esetlegesen szükséges kapcsolódó szolgáltatások igénybevételeire érvényes megállapodással, szolgáltatási szerződéssel rendelkezik. Ez a menetvonal kiutalás előfeltétele.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában azonos az eljárás, az igényeket a GYSEV Zrt. Forgalmi Osztálya kezeli.

Éves menetvonal igénylés szerint közlekedő vonatok esetében a Hálózat-hozzáférési szerződés szerint kell eljárni.

4.3.4 A Záhony Körzet szolgáltatása

A Magyar Államvasutak Zrt. normál nyomtávú és az Ukrán Vasutak széles nyomtávú pályahálózata Záhony Körzetnél csatlakozik egymáshoz.

Záhony Körzet a magyar-ukrán határon az eltérő nyomtávolságú pályahálózatok közötti kölcsönös átjárhatóságot biztosító egység.

Az átmenő vasúti forgalmat az eltérő nyomtávú vasúti kocsik futóművének átszerelésével biztosítják (a hozzá kapcsolódó mérlegelés és forgóváz használatával).

4.3.5 Záhony Körzetben a szolgáltatás-igénylés határidői

a) Az éves menetrendi időszakhoz kapcsolódó határidők:

aa) Éves megrendelés

Az igénylő az év első felévére minden év december 15-ig köteles írásban megrendelni az általa igénybe venni kívánt szolgáltatásokat havi bontásban.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Területi Központ Záhony (a továbbiakban Záhonyi PTK) a megrendelés kézhezvételétől számított 8 napon belül írásban köteles jelezni, ha az igénylő által kért szolgáltatásokat nem, vagy nem a kívánt mértékben tudja teljesíteni.

ab) Havonként pontosított megrendelés

Az igénylő minden hónap 20. napjáig a következő hónapra vonatkozóan pontosítja az éves megrendelésében közölt adatokat.

A Záhonyi PTK a havonként pontosított megrendelést 3 munkanapon belül írásban visszaigazolja.

b) Eseti igények (havi pótkiajánlások)

Az Ukrán Vasutak (UZ), illetve az Orosz Vasutak (RZD) által a hónap közepén felajánlott széles nyomtávú kocsik fogadása csak az igénylő és a Záhonyi PTK közti egyeztetés alapján történhet meg.

A szolgáltatások igénybevételére vonatkozó igényeket a Záhony Körzethez kell írásban benyújtania. A rendelkezésre álló kapacitást a 4.3.5. sz. melléklet tartalmazza.

4.3.6 A határon átmenő vonatok menetvonal igénylése

A magyarországi Pályavasutak a szomszédos Pályavasutakkal határforgalmi megállapodásokban, szerződésekben szabályozzák a határforgalom lebonyolítását.

A vállalkozó vasúti társaságnak a határon átlépő vonathoz menetvonalat a VPE-től országhatártól illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT államban létrejött, az Engedélyezési Irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött) vállalkozó vasúti társasággal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett vállalkozó vasúti társaság által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaság és kapcsolattartójának nevét, elérhetőségét.

- a) Ha a pályavasúti üzemváltó állomáson Magyarország területén van, az országhatár és a pályavasúti üzemváltó állomás közötti magyarországi szakaszon – függetlenül attól, hogy a külföldi vállalkozó vasúti társaság végzi a vontatást, vagy a magyarországi vasútvállalat- a magyarországi vállalkozó vasúti társaság - amely a magyarországi menetvonal tulajdonosa - ezen a szakaszon is teljes kárfelelősséggel tartozik a pályavasút és a harmadik fél felé. A vonatokat a menetvonal tulajdonos vállalkozó vasúti társaság a pályavasúti üzemváltó állomáson köteles átadni illetve átvenni az együttműködő külföldi vasúti társaságnak illetve társaságtól.
- b) Ha a közös határállomás Magyarország területén kívül van, az országhatár és a közös határállomás közötti külföldi pályaszakaszon magyar vállalkozó vasúti társaság végzi a vontatást, akkor a magyarországi vállalkozó vasúti társaság - amely a magyarországi menetvonal tulajdonosa – a magyarországi vonalszakaszon teljes kárfelelősséggel tartozik a pályavasút és a harmadik fél felé. A vonatok átvételét-átadását a menetvonal tulajdonos vállalkozó vasúti társaság a pályavasúti üzemváltó állomáson köteles átvenni-átadni az együttműködő külföldi vasúti társaságtól/társaságnak.

Amennyiben nincs közöttük megállapodás a vonat átvételre-átadásra, külön szerződést kell kötni olyan magyarországi vállalkozó vasúti társasággal, amely rendelkezik ilyen

szerződéssel, és ennek a társaságnak a feladata a vonat átvétele, átadása a külföldi vasúttársaságtól/vasúttársaságnak a Magyarország területén kívül lévő határállomáson. A menetvonal igénylésénél a vállalkozó vasúti társaság köteles jelezni, hogy a vonat-átvételt, vonatátadást mely vállalkozó vasúti társasággal végezteti el.

Ha a Magyarország területén kívül lévő határállomáson nincs magyar pályavasúti személyzet, a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvétele/átadása az első magyarországi határállomáson történik.

4.4 Összehangolási eljárás a kapacitás elosztás folyamatában

4.4.1. Összehangolási eljárás

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaságok menetvonal igényét az infrastruktúra túlterheltsége miatt nem lehet kielégíteni, egyeztetési-összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett 2 munkanapon belül, amint a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésről történő tudomást szerzett.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást, az igénytől eltérő felajánlott kapacitást, az összehangolási eljárás helyét, idejét, az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni.

A VPE az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az igénylőket a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

A VPE a különböző típusú, egymással ütköző menetvonalakat az alábbi sorrendben részesíti előnyben:

- a) éves menetvonal-igény,

- b) éves pótlólagos menetvonal-igény,
- c) évközi menetvonal-igény
- d) egyedi menetvonal-igény
- e) azonnali menetvonal-igény
- f) üzemi célú menetvonal-igény.

4.4.2. Vitás esetek rendezése

Az egyeztetésekkel nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről a VPE az érdekelt vállalkozó vasúti társaságokat és a Magyar Vasúti Hivatalt 10 munkanapon belül köteles írásban tájékoztatni.

A vállalkozó vasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság a Vtv. 77-79.§-ában foglaltak szerint a Magyar Vasúti Hivatalnál jogvitás eljárást kezdeményezhet a VPE pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen, ha jogát, vagy jogos érdekét a döntés sérti.

4.4.3 Túlerhelt infrastruktúra, prioritási szabályok

4.4.3.1 Túlerhelt infrastruktúra

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE a vasúti pályahálózat érintett részét túlerhelt vasúti pályaszakasznak minősíti.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

1. A túlerhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal-elsőbbiséget élvez, amennyiben

- a) a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- b) a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető az 1. pontban rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

2. Túlerhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, valamint egymással ütköző éves, éves pótlólagos, egyedi és azonnali menetvonal-igények esetén az alábbi sorrend figyelembevételével – a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével – elsőbbséget kell biztosítani

- a) a vasúti közszolgáltatásnak,
- b) a nemzetközi vasúti személyszállításnak,

- c) a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
- d) az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- e) az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha a 2. pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- a) az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- c) a keretmegállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- d) a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- e) a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- f) a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- g) a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.5 Kapacitás-elosztás infrastruktúra karbantartási, felújítási és fejlesztési célból.

4.5.1 Infrastruktúra kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz

A vasúti pályahálózat tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályahasználat igényt a pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nyújtja be a VPE részére a 4.5.1 sz. melléklet szerinti minta alapján. Ezen igényeket az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján kell kielégíteni.

4.5.2 Éves szinten nem tervezett vágányzárak miatt a kapacitás elosztás elvei

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat-működtető - a várható bevételekiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével – a VPE-től pályahálózat-kapacitást igényel. A kapacitás-elosztó szervezet a benyújtott igény alapján kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

- a) A pályahálózat működtetője az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése

előtt lehetőség szerint legalább 90 nappal köteles a pályakapacitást a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében megrendelni.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.)
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig ill. vonattól-vonatig, stb.)
- technológiai jellemzők (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.)

- b) A vasúti-pályakapacitás-elosztó szervezet 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat-működtetője által beadott pályakapacitás-igény milyen ütközést okoz az üzemi menetrendben lévő, már kiutalt menetvonalakkal.
- c) A b) pont szerinti vizsgálat lefolytatását követően, szükség szerint a pályahálózat-működtetőjével ill. az általa benyújtott kapacitás-igénnyel ütköző menetvonalak jogosultjaival (együtt: érintett felek) a VPE egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint .

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a módosítani kívánt menetvonalakat, ill. a módosítás mértékét,
- az esetlegesen kerülő v. alternatív útirányon át közlekedtethető menetvonalakat,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, v. teljesen pótolta menetvonalakat,
- a menetvonal jogosultja által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen módosítandó menetvonalakat

A menetvonal jogosult(ak) részéről felmerülő esetleges többletköltségek- ideértve, de nem kizárólag : menetvonalbiztosítási és lemondási díj - és kárigények elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számvetési elvének szabályai szerint. Ez a megállapodás nem érinti a VPE 333/2005 (XII.29.) kormányrendelet szerinti díjigényeit.

- d) A lefolytatott egyeztetési eljárás után a módosítandó menetvonalakat az érintett időszakra a vállalkozó vasúti vállalatnak le kell mondani, ill. a módosított útirányra és/vagy időpontra meg kell rendelni a VPE-től.
- e) A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják. Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

Túlterhelt infrastruktúra esetén a VPE a menetvonal használati jogát visszavonhatja, ha a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján a menetvonal igénylő – érdekkörébe tartozó okból – a számára kiutalt menetvonalat a szerződésben rögzített képest legalább egy hónapon keresztül

személyszállító vonat esetén csak 80%-ban,

tehervonatok esetén csak 60%-ban

használja. A menetvonal használat mértékének meghatározásánál a számításokat vonatdarabban kell elvégezni. A küszöbérték a keretszerződés alapján közlekedő vonatokra is vonatkozik.

A vállalkozó vasúti társaság az általa igényelt ill. számára kiutalt menetvonalat, vagy szolgáltatást a VPE-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk figyelembe vétele a kapacitás elosztásnál

A vállalkozó vasúti társaságnak a menetvonal igényléskor külön jelezni kell, ha a H 6. Utasítás és a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áru küldeményt kíván közlekedtetni, és ehhez milyen kísérést illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. A Hálózathozzáfértési Szerződésben a Közbiztonsági Terv alapján kell meghatározni a vasúti pályahálózat használatát a vállalkozó vasúti társaság számára. Ilyen esetben a kapacitás-elosztó által kijelölt útirány az igénylő által kért útiránytól eltérő is lehet.

Az 1995.évi LXV.törvény és ennek végrehajtási rendelete alá tartozó küldemények továbbítása esetén külön eljárást kell alkalmazni, amit a VPE kijelölt menedzsere végezhet.

4.8 Különleges intézkedések veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- a) A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályavasúti üzem- és operatív irányítási szolgálata köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést
- b) A vállalkozó vasúti társaságoknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szolgálattal, akiket veszélyhelyzet esetén az Üzem- és operatív irányítási szolgálat értesít, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik
- c) Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények

A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályavasút köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból szükséghelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.

A pályavasút kérésére a vállalkozó vasúti társaságok köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.

Az infrastruktúrát ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályavasút a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításához szükséges időtartamra. A VPE erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

Eljárás:

- A pályavasúti üzemirányítási szolgálat intézkedik az infrastruktúra szabaddá tétele érdekében,
- A pályavasúti üzemirányítási szolgálat a vállalkozó vasúti társaságok irányító szolgálatának, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az ve-

szélyhelyzet megszüntetésére és a vállalkozó vasúti társaság vonatainak leközlekedtetésére.

4.8.2 A pályavasút köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE-t, a vállalkozó vasúti társaságokat, és más pályavasutakat,,
- b) intézkedni az veszélyhelyzet megszüntetésére,
- c) az utasok tájékoztatása a vonatforgalomról a vasút területén.

4.8.3 A vállalkozó vasúti társaság kötelessége az üzemirányítással kapcsolatban:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a pályavasutakat,
- b) elterelések, módosítások megrendelése egy adott veszélyhelyzettel kapcsolatban,
- c) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával
- d) a pályavasúttól kapott információ alapján az utasok tájékoztatása a vonatban,
- e) a pályavasúttól kapott információk alapján a vállalkozó vasúti társaság ügyfeleinek tájékoztatása,
- f) rendkívüli esemény bekövetkeztekor köteles túrni a vasúti forgalom zavartatását.

5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT ÉS NYÚJTHATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 A hálózat hozzáférési szolgáltatások alkalmazásának alapelvei

Az alapszolgáltatásokat, a járulékos hozzáférési szolgáltatásokat, a kiegészítő szolgáltatásokat és a mellékszolgáltatásokat a Vtv. 54.§-a és a 3. számú melléklete szabályozza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot és a nyújtott szolgáltatásokat valamennyi, működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és minden vállalkozó vasúti társaságnak azonos áron illetve azonos kedvezményi rendszer alkalmazása mellett kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a helyi sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét vasúti társaság szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK előírásainak.

5.2. Alapszolgáltatások

5.2.1 A MÁV Zrt. által nyújtott alapszolgáltatások

a) menetvonal-biztosítás (lekötés)

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelését (menetvonal igény kezelését, menetvonal kiutalását, a kiutalt menetvonal használati jogát, veszélyhelyzet/baleset esetén alternatív menetvonal biztosítást) a VPE közreműködésével (ld. 333/2005 (XII. 29.) Korm. rendelet).

b) közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás (árufuvarozás, áruszállítás), személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátását,
- a nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez vezető forgalmi vágányok, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának az előző bekezdésben foglaltak keretein belül történő biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását (beleértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését és továbbítását),
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatását.

5.2.2 A GYSEV Zrt által nyújtott alapszolgáltatások

a) menetvonal-biztosítás (lekötés)

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelését (menetvonal igény kezelését, menetvonal kiutalását, a kiutalt menetvonal használati jogát, veszélyhelyzet/baleset esetén alternatív menetvonal biztosítását) VPE közreműködésével (ld. 333/2005 (XII. 29.) Korm. rendelet).

b) közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás (árufuvarozás, áruszállítás), személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátását,
- a nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának az előző bekezdésben foglaltak keretein belül történő biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását (beleértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését és továbbítását),
- áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférést, (induló célállomás használatot, közbenső állomás használatot, és kiszolgálás célú állomás használatot),
- kiinduló/végállomás állomáshasználatot, amely tartalmazza a személyszállító vonatok összeállítását, előfűtéshez, víztöltéshez szükséges pályavasúti telepített berendezések használatát, valamint állomási tolatószemélyzet biztosítását,
- villamos felsővezetéki rendszer használatát,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatását.

5.3 Járvékos hozzáférési szolgáltatások

5.3.1 A MÁV Zrt által nyújtott járvékos-hozzáférési szolgáltatások

5.3.1.1 Felsővezetési rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezeték és energiaellátó rendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférést és használatot (vontatási villamos energia nélkül).

5.3.1.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

5.3.1.3 Személy-pályaudvarokhoz, állomásokhoz való hozzáférés

a) Állomáshasználat megállás céljából

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személypályaudvarokhoz, állomások és megállóhelyek – nem a közlekedtetési díjban foglalt – pályainfrastruktúrájához, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatot,
- mobilemelő-berendezésekhez való hozzáférést,
- utaskiszolgáló létesítmények, utasterek használatát,
- utastájékoztató rendszereken keresztül nyújtott információk adását,
- állomási forgalmi tevékenység megállással kapcsolatos igénybevételét.

b) Kiinduló/végállomás állomáshasználat

A szolgáltatás tartalmazza a személyszállító, szerelvényvonatok és nosztalgiavonatok összeállítását (beleértve a fordulást, az irányváltást), előfűtéshez, víztöltéshez szükséges pályavasúti telepített berendezések használatát, valamint állomási tolatószemélyzet biztosítását a 3.5 sz. mellékletben meghatározott állomásokon, illetve időpontok szerint.

5.3.1.4 – 5.3.1.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

a) Tehervonatokhoz kapcsolódó szolgáltatások

aa) Induló/célállomás használat

A szolgáltatás tartalmazza az induló és célállomáson:

- az állomáshoz tartozó vasúti pálya és létesítményeihez való hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányt és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),

- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, forgalomszabályozás, vonat közlekedési adatainak rögzítése, vonatközlekedéssel kapcsolatos információk nyújtása),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését,

ab) Közbenső állomás használat

A szolgáltatás tartalmazza közbenső állomáson a kocsisorrend forduláshoz, mozdonycseréhez, illetve kocsi ki- vagy besorozásához kapcsolódóan :

- az állomáshoz tartozó vasúti pálya és létesítményeihez való hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányt és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

b) Teherkocsikhoz kapcsolódó szolgáltatások(hozzáférés)

Kiszolgálás célú állomáshasználat

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodóvágányokhoz, csatlakozó vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

5.3.1.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek 36 órát meghaladó tárolását.

Kivételt képeznek a következő esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik (helyi teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása),
- személykocsik fordulóállomáson, pályaudvaron 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik.

A tárolt jármű(vek), őrzése és állagmegóvása a szolgáltatásigénylő kötelezettsége.

Esetei:

- Üzemképtelen járművek tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása a tartósan leállított járművek számára maximálisan 1 évre. A szolgáltatás nem tartalmazza a vágányok melletti létesítményekhez való hozzáférést.
- Üzemképes járművek tartós (1 év) tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása,
- Üzemképes járművek eseti tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása.

5.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

a) vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza a kocsik/vasúti járművek mérlegre állítását, üzemképes mérleg biztosítását és a szolgáltatásigénylő tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását és ott az üres vagy rakott vasúti kocsi tömegének – a szolgáltatásigénylő által történő – megállapítása melletti felügyeletet. A pályavasút a 3.6.6 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítja a szolgáltatás igénybevételét.

b) szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények kezelése

A szolgáltatás tartalmazza a HÜSZ 3.2.1 sz. mellékletében meghirdetett helyeken és időpontokra vonatkozóan a pályavasúti személyzet biztosítását.

A szolgálat megszakítás és szolgálat-szüneteltetés valamint hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) felfüggesztését (3.5 sz. melléklet) a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal kell megrendelni a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzítettek szerint.

c) vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel)

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonathoz a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályavasúti információs rendszerbe való rögzítés céljából való közlését rögzítés céljából, féksúly-számítás elvégzését, illetve zárjelző kezelését.

5.3.2 A GYSEV Zrt által nyújtott járulékos-hozzáférési szolgáltatások

5.3.2.1 Felsővezeték használat

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezeték és energiaellátó rendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférést és használatot az 5.2.2 b) pontban lévő szolgáltatás tartalmazza.

5.3.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

5.3.2.3 Állomáshasználat személyvonatok számára

Az állomások személyszállítási infrastruktúrájának használatát foglalja magában:

- a) Állomási utasperonok, épületek használata, beleértve az egyéb olyan berendezéseket, amelyek az utasok szállítását szolgálják.
- b) Akusztikus és/vagy vizuális utastájékoztatás az érkező, induló, megálló vonatokról beleértve a késési információkat, és a különleges eseményekkel kapcsolatos tájékoztatást
- c) a előző pontokban meghatározottak üzemszerű és biztonságos működését és használatát.

5.3.2.4 – 5.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A tehervonatokhoz kapcsolódó járulékos hozzáférési szolgáltatások a közlekedtetési szolgáltatásokban vannak figyelembe véve.

5.3.2.7 Járműtárolás

A hálózat vágányain 24 órát meghaladó ideig álló járművek (vontatójárművek, kocsik, motor-kocsik) tartózkodási díjat fizetnek. Ez alól a következő esetek képeznek kivételt:

- a) be- vagy kirakodásra váró kocsik
- b) pályaudvarokon, állomásokon üzemidőn kívül álló kocsik
- c) forgalmi torlódások miatt várakozó kocsik

5.3.2.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

a) Mérlegelés: A GYSEV Zrt. a 3.6.6 sz. mellékletben meghírdetett helyeken és időben végzi a járművek mérlegelését.

b) Egyéb szolgáltatásokhoz a GYSEV Zrt. Forgalmi Osztálya nyújt segítséget.

Tel: +36 99 517351

E-mail: palyavasut@gysev.hu

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

5.4.1 A MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

5.4.1.1 Vontatási villamos energia nyújtása

Ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a felhasznált vontatási villamos energia költségét köteles megtéríteni.

5.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyagtöltő helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.6.5.1 sz. melléklet tartalmazza. Üzemanyagot - a MÁV Zrt. területén - csak a MÁV Zrt. Társasági Szolgáltatás által üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

5.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata

A létesítmények használatát 5.3.1.3 pont tartalmazza.

5.4.1.4 Tolatás

Vállalkozó vasúti tolatás

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a 3.5 sz. mellékletben meghirdetett üzemidőben a helyi kocsirakodási helyére állomási tolatószemélyzet biztosításával történő eljutását pályavasúttól igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyoszemélyzet biztosítása nélkül. A szolgáltatás tartalmazza a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását is. Nem tekinthető kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatásnak, ha a vállalkozó vasút a tolatáshoz mind a tolatómozdonyt, mind a tolatószemélyzetet saját hatáskörében biztosítja.

b) Rendezés célú vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a 3.5 sz mellékletben meghirdetett üzemidőben a helyi vagy átmenő kocsikból az állomáson állomási tolatószemélyzet biztosításával (rendező-pályaudvarokon, elegyfeldolgozó helyeken, elegyrendező technikai és műszaki berendezéseken), de pályavasúttól igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyszemélyzet biztosítása nélkül vonatok szétrendezését és összeállítását. A szolgáltatás tartalmazza a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását is.

Pályavasúti tolatás

c) Kiszolgálás célú tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a 3.5 sz. mellékletben meghirdetett üzemidőben a helyi kocsi rendeltetési helyére történő eljutás céljából a pályavasúttól igényelt tolatómozdony (vontatási energiát is tartalmazza), mozdonyszemélyzet, állomási tolatószemélyzet biztosítását, valamint a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását.

d) Rendezés célú tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a 3.5 sz. mellékletben meghirdetett üzemidőben a helyi vagy átmenő kocsikból állomáson (rendező pályaudvarokon, elegyfeldolgozó technikai és műszaki berendezéseken) pályavasúttól igényelt tolatómozdony,(vontatási energiát is tartalmazza), mozdonyszemélyzet biztosításával vonatok szétrendezését és összeállítását. A szolgáltatás tartalmazza a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását, valamint az állomási tolatószemélyzet biztosítását is.

5.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályavasút kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

- aa) robbanásveszélyes (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 1. osztály) árut továbbító, erre utaló bárcával ellátott kocsi,

ab) radioaktív anyagot szállító (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 7. osztály), erre utaló bárcával ellátott kocsi,

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut szállít (a kocsik) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut szállítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 pont szerint kell eljárni.

ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,

bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

a) Mérlegelés

A szolgáltatás tartalmazza külön megrendelésre Záhony Körzetben az 5.3.1.8. a) pontban nyújtott szolgáltatásokon felül kocsik mérlegelésének elvégzését az 5.4.1.6 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben. Záhony Körzetben az Eperjeske Rendező széles nyomtávú mérleget csak a MÁV Zrt. kezelheti.

b) Áttengelyezés (tengelyátszerelés)

A szolgáltatás tartalmazza Záhony Körzetben a széles nyomtávolságú kocsik forgóvázainak kicserélését a normál nyomtávolságú forgóvázakra. A szolgáltatás magában foglalja a kocsik forgóvázainak át- és visszaszerelését, továbbá a kocsik tengelyátszerelés utáni műszaki vizsgálatát.

c) Forgóváz használat

A szolgáltatás Záhony Körzetben a forgóváz igénybevételét tartalmazza.

d) Egyéb szolgáltatások igényléséhez a területileg illetékes pályavasúti szervezet nyújt segítséget.

5.4.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

5.4.2. Villamos vontatási energia nyújtása

Ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti infrastruktúrát saját üzemeltetésű mozdonyával veszi igénybe, akkor a felhasznált villamos vontatási energia költségét köteles megtéríteni.

5.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyagtöltő helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.6.5. sz. melléklet tartalmazza. Üzemanyagot - a GYSEV Zrt. területén - csak a GYSEV Zrt. által üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

5.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használata

A létesítmények használatát a 5.3.2.3 pont tartalmazza.

5.4.2.4 Tolatási tevékenységek

Tolatószemélyzet rendelkezésre bocsátása.

Elszámolási szempontból, a következő szolgáltatásokból áll:

- a) Vonatkezelés: Vontatójármű rákapcsolása, lekapcsolása, érkező vonatok oszlatása, vonatmegosztás, kivéve a tolatós tehervonatok közbenső vonatkezeléseit. Az egy állomási tartózkodás alatt végzett több vonatkezelés az elszámolásnál egy vonatkezelésnek számít. Vontatási szolgáltatásokat nem tartalmaz.
- b) Kocsi kiszolgálás: Kocsi kiállítása a megegyezés szerinti csatlakozó, saját célú, rakodó-, mosó-, műhely- vagy tároló vágányra. Vontatási szolgáltatásokat nem tartalmaz.

5.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények szállítása

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályavasút kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

aa) robbanásveszélyességre (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 1. osztály) utaló bárcával ellátott kocsi,

ab) radioaktív anyagokra (RID és SZMGSZ 2. sz. melléklet 7. osztály) utaló bárcával ellátott kocsi,

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut szállít (a kocsi(k) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut szállítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 pont szerint kell eljárni.

ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,

bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

a) Mérlegelés

A GYSEV Zrt. megrendelésre elvégzi a járművek mérlegelését. A mérlegeket csak a GYSEV Zrt. kezelheti.

b) Egyéb szolgáltatásokhoz a GYSEV Zrt. Forgalmi Osztálya nyújt segítséget.

Tel: +36 99 517351

E-mail: palyavasut@gysev.hu

5.5 Mellékszolgáltatások

5.5.1 A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások

5.5.1.1 Pályavasúti személyzet eseti biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza az éves menetvonal megrendelésekhez illeszkedő technológián, valamint 3.5 sz. mellékletben meghirdetett helyen és időn kívül történő pályavasúti személyzet biztosítását. A pályavasúti személyzet eseti biztosítását a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal kell megrendelni a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzítettek szerint.

5.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás

A szolgáltatás tartalmazza az oktatási, vizsgáztatási szolgáltatások nyújtását.

5.5.1.3 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása

A MÁV Zrt. Gépészeti Üzletág a különböző vállalkozó vasúti társaságok számára, - ahol a vasúti járműveik forgalombiztonsággal összefüggő előírt rendszeres vizsgálatok elvégezhetők - a következő vizsgálócsatornával rendelkező fenntartási műhelyeket jelöli ki :

- Budapest, Rákos fenntartási műhely;
- Kecskemét fenntartási műhely;
- Nyíregyháza fenntartási műhely;
- Hatvan fenntartási műhely;
- Celldömölk fenntartási műhely;
- Nagykanizsa fenntartási műhely.

A MÁV Zrt. Gépészeti Üzletága a fent felsorolt szolgálati helyeken, díj ellenében biztosítja a vasúti járművek műszaki vizsgálatát.

A szolgáltatás tartalmazza :

- a járművek műszaki vizsgálatához a szükséges vágányra való bejárással és az onnan való kijárással kapcsolatos kiszolgálásokat,
- váltókezeléseket,
- a szükséges járműmozgatás elvégzését.

A vizsgálat végrehajtására a vasútállomásnak szerződést kell kötnie a Gépészeti Üzletággal. A szerződéskötéssel kapcsolatos megkeresést a következő címen lehet megtenni:

MÁV Zrt. Gépészeti Üzletág

1062 Budapest, Andrásy út 73-75.

Postacím: 1940 Budapest

Telefon: (1) 342-81-75

Fax: (1) 342-81-42

5.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások

Az egyéb mellékszolgáltatásokhoz - beleértve a pályavasút tevékenységi körébe nem tartozó szolgáltatásokat is - a területileg illetékes pályavasúti szervezet nyújt segítséget.

5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások

5.5.2.1 Oktatás, vizsgáztatás

A GYSEV Zrt. csak a tolatási szolgálathoz kapcsolódó munkakörökben végez idegen személyzetnek oktatást, vizsgáztatást.

5.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása

A GYSEV Zrt. Gépészeti Üzletág a vontatójárművek műszaki vizsgálatára Sopron vontatási telepen biztosít lehetőséget.

A szolgáltatás tartalmazza :

- a járművek műszaki vizsgálatához a szükséges vágányra való bejárással és az onnan való kijárással kapcsolatos kiszolgálásokat,
- váltókezeléseket,
- a szükséges járműmozgatás elvégzését.

A vizsgálat végrehajtására a vasútállalatnak szerződést kell kötnie a Gépészeti Üzletággal. A szerződéskötéssel kapcsolatos megkeresést a következő címen lehet megtenni:

GYSEV Zrt. Gépészeti Osztály

9000. Sopron Kőszegi út 20.

Telefon: 1-99 517 180

Telefax: 1-99 517 294

5.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások

Egyéb szolgáltatások - beleértve a pályavasút tevékenységi körébe nem tartozó szolgáltatásokat is - közvetítésében a GYSEV Zrt. Forgalmi Osztálya nyújt segítséget.

Tel: +36 99 517351

E-mail: palyavasut@gysev.hu

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek, díjrendszer

A hálózat-hozzáférési díjrendszer a vállalkozó vasúti társaságok által igényelt alap-, járulékos kiegészítő- és mellékszolgáltatásokra érvényes.

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző vállalkozó vasúti társaságok számára.

A hálózat-hozzáférési alapidíjnak és a szolgáltatási díjnak tükröznie kell a szolgáltatás igénybevételéhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, ráfordításokat és az infrastruktúra üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatásokat.

A vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítottnak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a vállalkozó vasúti társaságnak nem kell fizetnie.

Éves és éves pótlólagos menetvonal igénynek minősülnek:

- a 4.3.1 pontban szereplő határidőig beadott igények,
- katalógusból választott menetvonalak

Évközi, egyedi és azonnali menetvonal igényeknek minősülnek a 4.3.2 pontban szereplő határidőig beadott menetvonal igények.

Az évközi menetvonal igényekkel – az éves menetrend módosításának meghatározott időpontjától - az éves menetrend módosul.

Az egyes vonatinemek vonatkegóriába sorolását a 6.1 sz. melléklet mutatja be.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) 2007.január 24-től érvényesek és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

6.1.1 A MÁV Zrt. által alkalmazott alapelvek, díjrendszer

A MÁV Zrt. által alkalmazott hálózat-hozzáférési díjrendszer kétlépcsős (a hálózat-hozzáférési díjak összege a hálózat-hozzáférési alapidíj, az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások összegeként adódik). A hálózat-hozzáférési alapidíjat csak változó,

teljesítmény-függő rész alkotja, amely két teljesítmény-elemből – közlekedtetett vonatdarab és megtett vonatkilométer – épül fel.

A szolgálati helyek elhelyezkedését, a vasútvonalak és az állomások kategóriába sorolását a 6.1.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A vonalkategóriákat a személyszállító vonatok számára a 6.1.1.2 sz. melléklet, a tehervonatok számára a 6.1.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

A tehervonati járulékos szolgáltatási (hozzáférési) és egyes kiegészítő szolgáltatási díjak felszámításának módszerét a 6.1.1.4 sz. melléklet tartalmazza.

6.1.2 A GYSEV Zrt. által alkalmazott alapelvek, díjrendszer

A GYSEV Zrt. által alkalmazott hálózat-hozzáférési díjrendszer kétlépcsős (a hálózat-hozzáférési díjak összege a hálózat-hozzáférési alapidíj, az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások összegeként adódik. A hálózat-hozzáférési alapidíjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely három teljesítmény-elemből – közlekedtetett vonatdarab, megtett vonatkilométer és elegendő tonna-kilométer– épül fel.

A vállalkozó vasúti társaságok eseti menetvonal-igény kezelése során az éves menetrendre vonatkozó kérelmek esetén felszámított menetvonal biztosítási (lekötési) díj kerül felszámításra.

A szolgálati helyek elhelyezkedését és az állomások kategóriába sorolását a 6.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

6.2 Alapidíjak

6.2.1 A MÁV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze (menetvonal biztosítási díj, közlekedtetési díj).

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2.1 pont, a díjtételeket a 6.2.1 melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési alapidíj nem tartalmazza a vontatási szolgáltatást, kocsivizsgálat elvégzését és tolatószemélyzet biztosítását.

6.2.1.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés)

A menetvonal biztosítási díj menetvonal lekötésével, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

A menetvonal biztosítási (lekötési) díj a következő vonatkategóriákra (Ft/menetvonal mértékegységben meghirdetve) kerül felszámításra:

- személyszállító vonatok:
  - távolsági vonat,
  - helyi (elővárosi, regionális) vonat,
  - szerelvényvonat, nosztalgiavonat
- tehervonatok,
- mozdonyvonatok,
- üzemi vonatok

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság engedélyezett menetvonalának igénybe vételét a Pályavasút több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszámcsere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak a sorrendi értelemben vett első vonat elszámolása során érvényesíthető. Többlapos menetvonaligénylés esetén nem számít menetvonal lemondásnak más vonatszám felhasználása.

Kiutalt menetvonalak esetén az esetleges lemondástól függetlenül menetvonal biztosítási (lekötési) díj felszámításra kerül.

Adott napon nem használt pályavasúti katalógus menetvonal (szabad menetvonal) igénylése esetén, amennyiben személyszállító- és tehervonati menetvonal igényét a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedtetés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a VPE-nek benyújtja, úgy a 6.2.1 sz. mellékletben feltüntetett menetvonal biztosítási (lekötési) díjat köteles megfizetni. Az e határidőt követően beérkező, illetve nem a menetvonal katalógusból történő egyedi menetvonal igényléskor a 6.2.1 sz. mellékletben meghatározott menetvonal biztosítási (lekötési) díj kétszerese kerül felszámításra.

6.2.1.2 Menetvonal lemondás

A vállalkozó vasúti társaság az igényelt, kiutalt, de fel nem használt személyszállító- és tehervonati menetvonalért lemondási díjat köteles fizetni. Amennyiben a kiutalt menetvonalon

vonat leközlekedtetésére nem kerül sor, a vonat lemondását a menetvonal tulajdonosnak kezdeményeznie kell a VPE-nél. A már kiutalt menetvonal lemondása esetén menetvonal-lemondási díjat kell fizetni az alábbiak szerint:

- a) Ha a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a menetvonalat lemondja, vagy vis major, egyéb rendkívüli esemény miatt a vonata nem közlekedik le, akkor mentesül a menetvonal-lemondási díj megfizetése alól.
- b) Ha a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óra után, de a tervezett indulási időpontot követő 36 órán belül (a menetvonal érvényességi időtartama) lemondja, úgy a menetvonal-lemondás díja megegyezik a vonat menetvonal biztosítási díjával.
- c) Ha a vállalkozó vasúti társaság a le nem közlekedtetett vonatát a menetvonal érvényességi időtartamán belül nem mondja le, akkor a Pályavasút ezt a vonatot automatikusan lemondottnak tekinti. Ebben az esetben a menetvonal lemondási díj mértéke a menetvonal biztosítási díj kétszeresével egyezik meg. Az üzemváltó határállomáson belépő tehervonatok menetvonala 72 órán keresztül érvényes.

6.2.1.3 Közlekedtetés

A közlekedtetési díj az 5.2.1. b) pontokban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra a normál és széles nyomtávú hálózaton egyaránt. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonatnemére.

A közlekedtetési díj 3 vonalkategóriára és a következő vonatkegóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

- személyszállító vonatok
  - távolsági vonat,
  - helyi (elővárosi, regionális) vonat,
  - szerelvényvonat, nosztalgia vonat
- tehervonatok
- mozdonyvonatok,
- üzemi vonatok

Formázott: Betűtípus:
Félkövér

A mozdonyvonat részére meghirdetett közlekedtetési díj független attól, hogy mely vonalon közlekedett, csak a megtett vonatkm teljesítmény függvényében kerül hálózat-hozzáférési díj felszámításra.

Az üzemi vonatok által fizetendő hálózat hozzáférési díjak a menetvonal kiutalás alapján kerülnek elszámolásra.

Ha az üzemi vonat állomásközből a vasúti pálya és/vagy tartozékainak építése, fenntartása, karbantartása céljából munkát végez, abban az állomásközből ahol a tényleges munkavégzés történik közlekedtetési díj nem kerül felszámításra.

A vágányzári munkák esetén az üzemi vonatok után a vágányzárt területen pályahasználati díjat nem kell fizetni és az MRN-ben (menetrend nélküli menet) közlekedő vonat esetén menetvonalat nem kell igényelni.

A vágányzár esetében alkalmazandó eljárást a vágányzári utasítás szabályozza.

Az elszámolás alapbizonylata a VPE megrendelés-nyilvántartó rendszerében lévő elektronikus bejegyzés. A tényleges leközlekedés minőségi paraméterei után a MÁV Zrt. visszatérítést nem alkalmaz.

Az egyes hálózati elemek (vasútvonalak/vonalszakaszok, állomások) kategorizálási rendszere személy- és áruszállítás szempontjából eltérő, ezért az egyes vasútvonalak azok használatától függően kerülnek személyszállítási- és áru fuvarozási vonalkategóriákba besorolásra.

Az egyes vonatonemek vonat kategóriákba való besorolását a 6.1 sz. melléklet tartalmazza. A vasútvonalak személyszállító vonatok (távolsági személyvonat, helyi személyvonat, szerelvényvonat, nosztalgia vonatok) számára történő kategorizálását a 6.1.1.2 sz. melléklet, a tehervonatok számára történő kategorizálását a 6.1.1.3.sz. melléklet tartalmazza.

6.2.2 A GYSEV Zrt. alapszolgáltatások díjrendszere, díjai

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze (menetvonal biztosítási díj, közlekedtetési díj).

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2.2 pont, a díjtételeket a 6.2.2 sz. melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési alapidíj nem tartalmazza a vontatási szolgáltatást, kocsivizsgálat elvégzését és tolató személyzet biztosítását.

6.2.2.1 Menetvonal-biztosítás (lekötés) díja

A menetvonal biztosítási (lekötési) díj menetvonal biztosításával, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra.

6.2.2.2 Menetvonal lemondás díja

A VPE az igényelt, kiutalt, de fel nem használt menetvonalért lemondási díjat számít fel, amelynek mértéke a menetvonal biztosítási (lekötési) díjjal megegyezik.

6.2.2.3 Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díj az 5.2.2. b) pontokban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonatnemére.

Tényleges leközeledés minőségi paraméterei után a GYSEV Zrt. visszatérítést nem alkalmaz.

A közlekedtetési díj számítása: $K = \text{Vonatk}m \times A + \text{Elegytonnak}m \times B$

Az „A” és „B” együtthatók értékeit) a 6.2.2 sz. melléklet tartalmazza

6.3 Járműkos hozzáférési szolgáltatások

6.3.1 A MÁV Zrt. járműkos hozzáférési szolgáltatások és díjai

A járműkos hozzáférési szolgáltatások díjait a 6.3.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.3.1.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A felsővezetéki rendszerek használatáért felsővezeték-használati díj kerül felszámításra személyszállító- és tehervonatok, valamint mozdony- és szerelvényvonatok számára (Ft/villamos vonatkilométer mértékegységben meghirdetve). A felsővezeték-használati díj nem tartalmazza a vontatási villamos energiát.

6.3.1.2 Üzemanyag vételező helyek használata

Külön díjazás nem kerül felszámításra.

6.3.1.3 Személyszállító állomások hozzáférése

a) Állomáshasználat megállás céljából (távolsági-, helyi személyszállító vonatok számára)

A pályavasút a személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében (állomáskategóriánként Ft/megállás mértékegységben meghirdetve) biztosítja az 5.3.1.3 sz. pontban meghatározott, megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

b) Kiinduló/vég állomáshasználat (távolsági-, helyi személyszállító-, szerelvény- és nosztalgia vonatok számára) díja

A Pályavasút a személyszállító- és szerelvényvonatok számára kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében (állomáskategóriánként Ft/fordulás mértékegységben meghirdetve), – a kiinduló- és végállomásokon – biztosítja az 5.3.1.3 sz. pontban meghatározott fordulóállomási szolgáltatást. A díj az állomásokon, személypályaudvarokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével három állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán.

6.3.1.4-6.3.1.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező-pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja

Az 5.3.1.4 - 5.3.1.6 pontokban szereplő szolgáltatások díjai

a) Tehervonatokhoz kapcsolódó szolgáltatások

aa) Induló/célállomás használat (tehervonatok számára) díja

A kiutalt menetvonalhoz kapcsolódóan minden esetben a tényleges menetvonal első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt. Mértékegysége: Ft/vonat. A díjat minden, tehervonati vonatszámban közlekedő vonat első/utolsó állomásán fel kell számolni, kivéve a saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló (Ki) vonatokat, illetve a vonatszám csere esetét. Ez utóbbi esetben a vonatszám csere állomásán (ha ott más vonatesemény nem történik, amely a közbenső állomás használati díj felszámítását indokolná) tehervonatnak állomáshasználati díj nem számolható fel.

Pályavasút csatlakozó állomásain a menetrend szerint áthaladó tehervonatok esetében az induló/célállomás használati díjnak 15%-a kerül felszámításra.

ab) Közbenső állomás használat (tehervonatok számára) díja

Közbenső állomáson történő

- teherkocsik vonatból történő kisorozása,
- teherkocsik vonatba történő besorozása,
- kocsisorrend fordulás (vontatójármű körbejáratás),
- mozdonycsere

esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt.

Mértékegysége: Ft/vonat. Ha a fenti események közül egyszerre több is bekövetkezik a közbenső állomáson, akkor is csak egyszer kerül felszámításra a közbenső állomás használati díj.

Ha a vonatszámcsere állomásán a vonattal a fenti műveletek legalább egyike elvégzésre kerül, úgy egyszer közbenső állomás használati díjat egyszer kell felszámítani. A díj a sorrendi értelemben első (megelőző) vonat utolsó állomásán érvényesítendő.

b) Kiszolgálás célú állomáshasználat (teherkocsik számára) díja

Az 5.3.1.4 - 5.3.1.6 sz. pontban szereplő szolgáltatás ellenében az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt.

Hozzáférési díj jellegű tétel a helyi kocsikra. Mértékegysége: Ft/kocsi. A díj minden helyi kocsira felszámítandó.

A MÁV Zrt. hálózatán kívül eső üzemváltó határállomás esetén határállomásnak tekintendő az üzemváltó határállomást megelőző, utolsó MÁV Zrt. kezelésű állomás.

6.3.1.7 Járműtárolás

A Pályavasút külön díjat állapít meg üzemképtelen és üzemképes járművek eseti és tartós tárolására. Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás esetén üzemképtelen és üzemképes járművek díja Ft/járműnap mértékegységben kerül meghatározásra. A járműtárolási díjat – Ft/járműnap mértékegységben – csak a 36 (illetve 120) órát meghaladó ideig tartó tárolás esetén számolja fel a Pályavasút, a kocsi állomási megérkezésétől számított 36-odik (illetve 120-dik) óráig a tárolás díjmentes. Járműtárolási díj a tárolási időszak kezdetén a megkezdett

napra nem kerül felszámításra, a tárolási időszak utolsó megkezdett napjára (teljes napjára) felszámításra kerül. Az első díjköteles nap a 36 illetve 120 óra lejártát követő első naptári nap, az utolsó díjköteles nap az utolsó tárolt óra naptári napja.

6.3.1.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

a) vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára)

A mérleghez való hozzáférésért Ft/kocsi mértékegységben felszámított díj. Nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének a díját.

b) szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése és a hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) idején felmerülő igények kezelése

–A ténylegesen igénybevett időtartam, de állomási üzemszünet felfüggesztése esetében minimum 12 óra, szolgálat szünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,5 óra, szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében minimum 4 óra kerül felszámításra.

A szolgáltatás díja függ attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatás esetei:

- Szolgálat megszakítás felfüggesztése I. – II. megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal
- Szolgálat szüneteltetés felfüggesztése I.- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal
- Szolgálat szüneteltetés felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal
- Hálózati csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése I. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal
- Hálózati csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal

Amennyiben a megrendelt szolgáltatás lemondása írásban a szolgáltatás igénybevételét megelőzően legalább 7 munkanappal a pályavasúthoz beérkezik, nem kerül díj felszámításra. Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően 7 munkanapon belül mondja le, vagy a szolgáltatás lemondását elmulasztja, a díj 100%-a kerül felszámításra.

c) vonat adatfelvevői tevékenység végzése (külső vonatfelvétel) – tehervonatok számára

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás esetén díja Ft/eset mértékegységben kerül meghatározásra. A szolgáltatás díját saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonat (Ki) esetében nem, csomóponti kiszolgáló vonat (Kt) esetében egy vonathoz kapcsolódóan egyszer, egyéb vonatnemek esetében minden megtörtént alkalommal fel kell számolni.

6.3.2 A GYSEV Zrt. járulékos hozzáférési szolgáltatások és díjai .

A járulékos hozzáférési szolgáltatások díjait a „C”, és a „D”, együtthatókat a 6.3.2 sz. melléklet tartalmazza.

A szolgálati helyek elhelyezkedését, és a személyvonatok számára az állomások besorolását a 6.1.2 sz. melléklet tartalmazza.

6.3.2.1 Felsővezetéki rendszerek használati díja

A felsővezetéki rendszerek használatáért felsővezeték-használati díj nem kerül felszámításra, ennek díja a közlekedtetési alapszolgáltatásban szerepel.

6.3.2.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Külön díjazás nem kerül felszámításra.

6.3.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára

A személyszállító vonatok számára a hozzáférés díja állomáskategóriánként van megállapítva.

6.3.2.4-6.3.2.6 Áruforgalmi terminálokhoz, rendező pályaudvarokhoz, vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja.

A tehervonatok számára hozzáférési díjak a közlekedtetési díjban vannak figyelembevéve.

6.3.2.7 Járműtárolás díja

A járműtárolás díját - a 6.3.2 sz. melléklet szerint - minden megkezdett 24 órára kell elszámolni.

Mértékegysége: Ft/tengely/nap

6.3.2.8 Egyéb járulékos szolgáltatások díja

a) vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára)

A mérleghez való hozzáférésért – a 6.3.2 sz. melléklet szerint - Ft/kocsi mértékegységben felszámított díj. Nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének a díját.

6.4 Kiegészítő szolgáltatások

6.4.1.A MÁV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai

A kiegészítő szolgáltatások díjait a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.4.1.1 Vontatási villamos energia szolgáltatása

A felhasznált vontatási energia a mozdony típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték (kWh/etkm) és a menetlevélen vezetett vontatási teljesítményadatok (elegy-tonnakilométer) szorzataként kerül meghatározásra.

A kiszámlázásra kerülő vontatási villamos energia mennyiségének a megállapítása a MÁV Zrt-nél következő módon történik:

A vontatási villamos energia mennyisége a vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték [kWh/etkm] (amely a hálózati veszteséget is tartalmazza) és menetokmányon vezetett vontatási teljesítményadatok [elegy-tonnakilométer] szorzataként kerül meghatározásra. Mozdonyvonatok esetén és vonattovábbítás esetén külön-külön fogyasztási fajlagost kell alkalmazni.

A vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázatot a MÁV Zrt. Gépészeti Üzletág a Forgalmi Vontatási Statisztika adatai bázisán egy évre előre, megelőző év decemberében készíti el. A vontatójármű típusra és a vontatási nemre jellemző átlagos fogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázat a hálózat-hozzáférési szerződés mellékletét képezi.

A kiszámlázásra kerülő vontatási villamos energia egységárát a MÁV Zrt. egy évre előre, a megelőző év decemberében a MÁV Zrt. érvényes villamos energia vásárlási szerződéseinek az ismeretében határozza meg. A meghatározott árat tartalmazó dokumentum a hálózat-hozzáférési szerződés mellékletét képezi.

6.4.1.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

A gázolajat a MÁV Zrt. az érvényben lévő anyagértékesítési szabályzata szerint értékesíti.

6.4.1.3 Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai

A vonatkiszolgáló létesítmények használati díjait a 6.3.1.3 pontban meghatározott díj tartalmazza.

6.4.1.4 Tolatás

A tolatási díjak közös jellemzői:

A pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybe vétele és a megfelelő tolatási díj(ak) felszámítása a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt kötelező abban az esetben, ha a vállalkozó vasút a tolatási mozgást pályavasúti vagy saját mozdonnyal, illetve mozdonyszeméllyel végzi és az állomás adottságaiból vagy a kiszolgálás technológiájából következően állomási tolatószemélyzet nélkül tolatás nem engedélyezett és a vállalkozó vasút társaság az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószemélyzet nem rendelkezik.

Amennyiben a vállalkozó vasút az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószemélyzetet alkalmaz, és a tolatást a saját mozdonnyal végzi, úgy az állomási tolatási díj felszámítására nem kerül sor. Pályavasúti tolatómozdony pályavasúti állomási tolatószemélyzet nélkül nem igényelhető.

A következő a)-d) pontokban meghatározott] tolatási díjak nem tartalmazzák a 6.3.1.8, illetve a 6.5 fejezetekben meghatározott szolgáltatások díját.

Vállalkozó vasúti tolatás

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás (teherkocsik számára) díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása a vállalkozó vasút rendelkezése alatt álló tolatómozdony és mozdonyszemélyzet, de pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

Nem kell felszámítani abban az esetben, ha a kiszolgálási célú tolatás a vállalkozó vasúti mozdonnyal, és vállalkozó vasút tolatószeméllyel történt.

b) Rendezési célú vállalkozó vasúti tolatás (teherkocsik számára) díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

Fel kell számítani minden esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti tolatómozdony és mozdonyoszemélyzet, de pályavasúti állomási tolató-személyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a vállalkozó vasút biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

Nem kell felszámítani abban az esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti mozdonnyal, és vállalkozó vasút tolatószeméllyel történt.

Pályavasúti tolatás

c) Kiszolgálás célú tolatás (teherkocsik számára) díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása Pályavasúttól igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik.

A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

d) Rendezés célú tolatás (ki-/besorozás teherkocsik számára) díja (Ft/kocsi, mértékegységben megadott, állomáskategóriától független díj)

Fel kell számítani minden esetben, ha a tolatás Pályavasúttól igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor is, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy beso-

rozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a Pályavasút biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

6.4.1.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja

Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasút kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja

Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasút kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

Az egyedi vonattovábbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemények továbbításával kapcsolatos díjakat a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza.

6.4.1.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

a) Záhony Körzetben

- a mérlegelés ,
- az áttengelyezés (tengelyátszerelés),
- a forgóváz használat

díjait a 6.4.1 sz. melléklet tartalmazza

b) egyéb kiegészítő szolgáltatások: külön szerződés alapján

6.4.2 A GYSEV Zrt. kiegészítő szolgáltatások és díjai

A kiegészítő szolgáltatások díjait a 6.4.2 sz. mellékletek tartalmazzák

6.4.2.1. Vontatási villamos energia szolgáltatása

A felhasznált villamos vontatási energiát a járműveken felszerelt hitelesített fogyasztásmérő adatai alapján kell fizetni napi áron. A fogyasztásmérő állását a hálózatra való belépéskor és kilépéskor dokumentálni kell.

6.4.2.2 Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

A vételezett vontatási üzemanyag és kenőanyag napi áron kerül elszámolásra.

6.4.2.3 Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja

A létesítmények használati díját a 6.3.2.3 pont tartalmazza.

6.4.2.4 Tolatás díja

A különböző tolatási tevékenységek elvégzéséért az alábbi képlet alapján kell a díjat meghatározni:

$$T = \text{Vonatkezelések} \times C + \text{kiszolgált kocsik} \times D$$

A tolatási díjakat a 6.4.2 /1. sz. melléklet tartalmazza.

6.4.2.5 Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja

Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasút kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja

Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasút kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

Az egyedi vonattovábbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemények továbbításával kapcsolatos díjakat a 6.4.2 /2. sz. melléklet tartalmazza.

6.4.2.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

a) **Mérlegelés:** díját a 6.4.1/1. sz. melléklet tartalmazza

b) **egyéb szolgáltatások:** külön szerződés alapján

6.5 Mellékszolgáltatások díjai

6.5.1. A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásai és díjai

A MÁV Zrt. mellékszolgáltatásait és díjait a 6.5.1 sz. mellékletek tartalmazzák

6.5.1.1 Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítása (személy-, szerelvény-, teher- mozdony- és üzemi vonatok számára)

Az éves menetrendi kérelemhez illeszkedő technológián, valamint a 3.5 sz. mellékletben meghirdetett helyen és időn (rendelkezésre állási feltételek) kívül történő pályavasúti személyzet biztosítása.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többletszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés.

A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra eseti menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többszemélyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra kerül felszámításra, ha az eseti menetvonal megrendelés többlet tolatószemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.
- ac) Nem kell megrendeltetni és elszámolni a szolgáltatást :
  - éves megrendelés módosítása esetén,
  - eseti menetvonal megrendelés esetén, ha a HÜSZ 3.5 sz. mellékletében meghirdetett, vagy az éves szolgáltatás megállapodásában rögzített helyeken és időben veszi igénybe a vállalkozó vasúti társaság a pályavasúti tolató személyzetet,
  - éves menetvonal megrendelés módosítása esetén, amennyiben a módosítás nem ha-

ladja meg az éves menetvonal megrendeléshez kapcsolódó munkaerő-kapacitást és nem haladja meg az éves menetvonal megrendeléshez kapcsolódó időtartamot 29 percnél hosszabb időtartamban (az éves menetvonal megrendeléshez kapcsolódó szolgáltatás időtartamát legalább 30 perccel meghaladó többlet időráfordítást el kell számolni).

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít.

Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra rendelkezésre állás díját a Pályavasút számára megtéríteni. A szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

A Pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosításának díjait a 6.5.1/1.sz. melléklet tartalmazza

6.5.1.2 Oktatás, vizsgáztatás

A meghirdetett oktatási, vizsgáztatási szolgáltatások nyújtásának díjait a 6.5.1 /2. sz. melléklet tartalmazza.

6.5.1.3 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosítása

A MÁV Zrt. Gépészeti Üzletág által biztosított vizsgálócsatornák használati díját a 6.5.1/3. sz. melléklet tartalmazza..

6.5.1.4 Egyéb mellékszolgáltatások

Az egyéb mellékszolgáltatásokról és ezek díjairól külön szerződésben állapodnak meg a felek.

6.5.2 A GYSEV Zrt. mellékszolgáltatások és díjai

6.5.2.1 Oktatás, vizsgáztatás

Az oktatás, vizsgáztatás szolgáltatási díjait a 6.5.2/ 1. sz. melléklet tartalmazza

6.5.2.2 Vontatójárművek részére vizsgálócsatornával rendelkező vágányok biztosításának díjai

Sopron vontatási telepen a vizsgálócsatorna használati díját az 6.5.2/2. sz. melléklet tartalmazza.

6.5.2.3 Egyéb mellékszolgáltatások

A GYSEV Zrt. és a vállalkozó vasúti társaságok esetenként, külön szerződésben állapodnak meg a szolgáltatásokról, a díjakról.

6.6. A számlázás menete

A pályavasúti szervezetek az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állítanak ki a Hálózat-hozzáférési Szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályavasúti szervezetek az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázzák ki a vállalkozó vasúti társaság számára.

A vállalkozó vasúti társaság a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáféréstért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a Hálózat-hozzáférési Szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén az érvényes MNB jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő kamat kerül felszámításra.

A vasúti üzemanyag töltő állomásokon megvásárolt üzemanyag ára vételezésenként, tételesen kerül kiszámlázásra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a társaságok menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.

Amennyiben a díjrendszer, a díjak szerkezete, vagy az adott forgalomban alkalmazott díjak nem felelnek meg a törvényes előírásoknak, a felek a Magyar Vasúti Hivatalnál piacfelügyeleti vagy jogvitás eljárást kezdeményezhetnek.